

DAUGAVPILS
UNIVERSITĀTE

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

ESF projekts "Daugavpils Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" modernizācija
Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai"
Projekta Nr. 8.2.1.0/18/I/005

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE

IZGLĪTĪBAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE

Studiju virziens "IZGLĪTĪBA, PEDAGOĢIJA UN SPORTS"

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības
studiju programma „SKOLOTĀJS”

Kods: 46 141

RAKSTUROJUMS

Studiju virziens akreditēts līdz 31.12.2023.

Studiju virziena vadītājs: Dr. paed., Mg. psych., pētn. Mārīte Kravale-Pauliņa

APSTIPRINĀTS

Daugavpils Universitātes Senāta sēdē

2019. gada 25. novembrī, protokola nr. 13

Daugavpils
2020

SATURA RĀDĪTĀJS

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam.....	3
1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība DU stratēģijai un studiju virzienam	3
1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums	12
1.3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē	17
1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvas	18
II. Resursi un nodrošinājums	20
2.1. Studiju bāze	20
2.2. Informatīvais un metodiskais nodrošinājums	22
2.3. Finansiālā bāze.....	27
2.4. Materiāltehniskā bāze	27
III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	30
3.1. Studiju programmas saturs.....	30
3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms.....	32
3.3. Studējošo prakses nodrošinājums	35
3.4. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēma	38
3.5. Ieinteresēto pušu iesaiste studiju programmas pilnveidē	43
IV. Mācībspēki	45
4.1. Mācībspēku atlases kritēriji	45
4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu prasībām	49
4.3. Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana	50
V. Pielikumi	51

I. STUDIJU PROGRAMMAS ATBILSTĪBA STUDIJU VIRZIENAM

1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība DU stratēģijai un studiju virzienam

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" (turpmāk-studiju programma) izstrādes nepieciešamība ir pamatojama ar Latvijas Republikas izglītības politikas plānošanas reglamentējošiem dokumentiem un uz to pamata jau īstenotajām un vēl plānotajām darbībām. Piemēram, "Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam" (apstiprināta LR Saeimā 2010. gada 10. jūnijā) ietver atziņu par paradigmas maiņas nepieciešamību izglītībā visās tās pakāpēs; "Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020. gadam" (apstiprināts LR Saeimā 2012. gada 20. decembrī) satur šādus rīcības virzienus – kompetences attīstība un pētniecība, inovāciju un augstākās izglītības attīstība, savukārt vidējā termiņa izglītības politikas plānošanas dokumentā "Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020. gadam" (apstiprināts LR Saeimā 2014. gada 22. maijā) definēts mērķis "paaugstināt izglītības vides kvalitāti, veicot satura pilnveidi un attīstot atbilstošu infrastruktūru" un šādi mērķa sasniegšanai īstenojamie rīcības virzieni – uz zināšanu sabiedrībā pieprasītu kompetenci orientēta, radošumu, inovāciju un veselīga dzīvesveida veicinoša izglītības satura pilnveide (1.1.), pedagogu un akadēmiskā personāla motivācijas un profesionālās kapacitātes 19. gadā¹. 2019./2020. mācību gada sākumā Rīgā vien vakantas bija 385 pedagogu vietas (Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments, 2019).

Analizējot skaitliskos rādītājus, 775 vispārīzglītojošajās skolās 2017. gadā kopā strādāja 22 614 skolotāji un mācījās 215 053 skolēni, 2016. gadā 790 vispārīzglītojošajās skolās – 22 754 skolotāji un 214 965 skolēni. Gada laikā vispārīzglītojošo skolu skaits ir samazinājies par 15 skolām, bet skolotāju skaits samazinājies par 140 skolotājiem, savukārt skolēnu skaits palielinājies par 88 skolēniem.² Šīs izmaiņas ir saistītas ar skolu reformām, kas turpinās arī pašlaik, jo pašvaldības reorganizē savā pakļautībā esošās izglītības iestādes, optimizējot resursus un finanšu līdzekļus. Nepieciešams ņemt vērā gaidāmo plānoto teritoriālo (novadu) reformu, kā rezultātā būs nepieciešama prognozējama resursu pārdale un optimizācija, kas skars arī skolotājus. Valstī tiek īstenota vispārējās izglītības satura reforma, kas paredz pāreju uz kompetenču pieeju izglītībā.

Neraugoties uz to, ka katru gadu izglītības jomā augstskolu absolvē vairāki simti absolventu (2017. gadā – 604 augstskolu absolventi izglītības jomā), daļa jauno speciālistu kā savu darba vietu neizvēlas izglītības iestādi. Tas ir saistīts gan ar skolotāja amata salīdzinoši zemo prestižu^{3,4,5} un statusu, gan neatbilstošu atalgojumu un profesionālā atbalsta trūkumu izglītības iestādēs, taču ir nepieciešams ņemt vērā faktu, ka skolotāju atalgojuma līmenis pakāpeniski tiek

¹ Nodarbinātības valsts aģentūra. Darba tirgus prognozes. <https://cvvp.nva.gov.lv/#/pub/pakalpojumi/prognozes/>

² Latvijas statistikas gadagrāmata 2018. <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/ekonomika/ikp/meklet-tema/285-latvijas-statistikas-gadagramata-2018>

³ Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (LIZDA) (2016). Skolotāja profesijas prestižs Latvijā. Pārskats par LIZDA interneta aptaujas rezultātiem. <https://www.lizda.lv/wp-content/uploads/2019/08/Skolotaju-prestizs.pdf>

⁴ Geske, A., Ozola, A. (2015). *Skolotāju apmierinātība ar savu darbu*. No: Geske, A. (red.). *Skolotāji Latvijā un pasaulē*. Monogrāfiju sērija Izglītības pētniecība Latvijā Nr.6. Rīga: LU PPMF Izglītības pētniecības institūts. <http://sf.viaa.gov.lv/library/files/original/SkolotajiLatvijaUnPasaulē.pdf>

⁵ European Commission/EACEA/Eurydice. (2015). *Skolotāja profesija Eiropā: prakse, profesijas uztvere un politika*. Eurydice ziņojums. Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs.

paaugstināts. Ir izstrādāts Pedagogu darba samaksas pieauguma grafiks, un līdz 2020. gadam plānots sasniegt 900 *euro* algu par zemāko likmi⁶. Lai gan ir veikti dažādi pasākumi skolotāja prestiža celšanai, tas joprojām sabiedrībā ir pietiekami ir zems. Studiju programma neveicinās tūlītēju skolotāja profesijas prestiža celšanos, taču tā veicinās jaunu speciālistu piesaistīšanu pedagoģiskās izglītības ieguvei, kas ir viens no mērķiem profesijas pievilcības uzlabošanai. Tādejādi valstī tiktu īstenota viena no skolotāja profesijas pievilcības uzlabošanas kampaņām, potenciālajiem studentiem radot interesi par studiju programmu gan ar jaunu saturu un formu (praksē un darba vidē balstītām studijām), gan ar studiju ilgumu (1 gads).

Daugavpils Universitātē līdz šim profesionālā maģistra studiju programmā "Izglītība" topošie skolotāji pēc studijām akadēmiskā bakalaura studiju programmās varēja iegūt 2. līmeņa profesionālo kvalifikāciju kā vidējās izglītības skolotāji 1 priekšmetā (vidējās izglītības kulturoloģijas skolotājs; vidējās izglītības vizuālās mākslas skolotājs) un profesionālo maģistra grādu izglītībā (Mg. edu.) 2 gadu ilgās studijās, bet vidējās izglītības skolotāja kvalifikāciju 2 priekšmetos un profesionālo maģistra grādu izglītībā (Mg. edu.) 2,5 gadu ilgās studijās pavisam 23 dažādās kombinācijās (bioloģijas un ķīmijas skolotājs; ģeogrāfijas un ķīmijas skolotājs; fizikas un matemātikas skolotājs; matemātikas un informātikas skolotājs; latviešu valodas un literatūras skolotājs (dzimtā valoda, otrā valoda); krievu valodas un literatūras skolotājs (dzimtā valoda, svešvaloda); angļu un vācu vai franču, vai zviedru, vai spāņu, vai poļu valodas skolotājs; vācu valodas un angļu vai franču, vai zviedru, vai spāņu valodas skolotājs; poļu valodas un angļu vai vācu, vai franču, vai zviedru, vai spāņu valodas skolotājs; vēstures un sociālo zinību skolotājs; vēstures un kulturoloģijas skolotājs; vizuālās mākslas un tehniskās grafikas skolotājs). Garāks studiju ilgums ne vienmēr apmierināja studējošos, jo daļa no viņiem nereti vēlējās pēc iespējas īsākā laika posmā iegūt skolotāja kvalifikāciju. Studiju procesā, veicot studējošo aptaujas rezultātu analīzi, tika secināts, ka daļa studējošo vēlējas, lai profesionālā maģistra studiju programmā "Izglītība" tiktu veidota ciešāka sasaiste ar darba vidi.

Jaunveidojamā studiju programma nodrošinās augsti kvalificētu speciālistu ienākšanu izglītības sistēmā, kas sekmēs kompetenču pieejas īstenošanu mācību procesā, kā arī darba devēji varēs pieņemt darbā skolotājus, kuri būs ieguvuši profesionālajai darbībai nepieciešamās prasmes un zināšanas darba vidē balstītās studijās.

Darba vidē balstītas mācības pēdējo triju gadu laikā darba devēju vidū ir atzinīgi novērtētas un valsts politikas līmenī tiek atbalstītas un veicinātas, atvieglojot arī ieinteresēto uzņēmēju iesaisti.⁷ Jau šobrīd darba devēji augstu vērtē absolventu studiju laikā iegūtās zināšanas un prasmes, taču, pateicoties padziļinātai pieredzei, ko studējošie varēs gūt darba vidē, viņiem būs iespēja sekmīgāk jau studiju laikā apgūt aktīvai profesionālai darbībai nepieciešamās kompetences. Turklāt salīdzinoši īsa studiju ilgums spēs konkurēt ar citām studiju programmām, un īsākā laika posmā studējošais varēs iegūt skolotāja diplomu, būt sasaistē ar praktisko darbību. Topošie skolotāji būs ne tikai savas jomas speciālisti, jo ir ieguvuši padziļinātu izpratni pamatstudijās vai maģistra studijās, bet arī skolotāji, kuri būs ieguvuši profesionālās zināšanas un iemaņas praktiskajā darbībā studiju laikā.

⁶ Izglītības un zinātnes ministrijas 2017. gada publiskais pārskats (2018).
http://www.izm.gov.lv/images/parskati/2017_Izm_PUBLISKAIS_GADA_PARSKATS.pdf

⁷ Izglītības un zinātnes ministrija (2018). Atvieglo uzņēmēju iesaisti darba vidē balstītās mācībās
<https://www.mk.gov.lv/lv/aktualitates/atvieglo-uznemeju-iesaisti-darba-vide-balstitas-macibas>

Globālās attīstības tendences liecina, ka turpmāk darba tirgus situāciju ietekmēs tehnoloģiju attīstība, primāri nākotnē būs izteikti automatizācijas procesi, līdz ar ko nozaru attīstība būs atkarīga no jomas speciālistiem, kuriem būs nepieciešamas daudznozaru prasmes. Darba devēji meklēs speciālistus, kuri ir ne tikai spējīgi pildīt noteikta amata lokālus pienākumus, bet arī spēj savā darbā apvienot daudzveidīgu darbību veikšanu, ko iepriekš pildīja atsevišķi noteiktu nozaru speciālisti katrs savā pozīcijā. Lai veicinātu skolu absolventu spēju konkurēt šādā darba tirgus situācijā, arī skolotājiem būs jāspēj strādāt, akcentējot starppriekšmetu saikni un realizējot starpdisciplināras mācību stundas. 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” ir veidota, balstoties uz jauno kompetenču pieeju mācību saturā, kas uzsver starpdisciplināritātes nozīmi mācību procesā. Skolotāja profesionālā darbība neietver sevī vairs tikai savas jomas pārzināšanu un mācību procesa organizēšanu, un tas ir liels izaicinājums gan pašiem skolotājiem, gan augstskolām, veidojot studiju programmas. Studiju procesā studējošajiem tiks veicināta izpratne par pedagogiskās kompetences attīstību skolēncentrēta mācību procesa plānošanā, īstenošanā, vērtēšanā, palīdzot ievirzīt skolēnus pašvadītā, skolēnu izaugsmi veicinošā mācīšanās procesā.

Latvijas valsts izvirzītās prioritātes - virzība uz zināšanām bagātas sabiedrības veidošanu, pamatā ir zinošu un profesionālu skolotāju darbība. Lai gan demogrāfisko tendenču negatīvo ietekmi uz darbaspēka piedāvājumu mazinājis iedzīvotāju ekonomiskās aktivitātes pieaugums, izvērtējot Ekonomikas ministrijas sagatavoto Latvijas Ekonomikas attīstības pārskatu⁸, redzams, ka turpmākie darba tirgus izaicinājumi būs saistīti ar darbaspēka novecošanos un atbilstošas kvalifikācijas darbinieku trūkumu visās tautsaimniecības nozarēs. Jau iepriekš ir paredzams, ka būs nepieciešams sagatavot multimodālus speciālistus un šajā kontekstā nozīmīgs darbs ir jāiegulda jaunās paaudzes skolotājiem.

Kopš 2014. gada Latvijā skolotāju vidējais vecums palielinās. 64% skolotāju ir vecumā no 40 līdz 60 gadiem, bet vecumā līdz 30 gadiem – vien 8%⁹. Pēdējo gadu laikā nav notikusi strauja skolotāju paaudžu nomaiņa, tāpēc, ņemot vērā pārmaiņu vadības procesu tendences, tā ir gaidāma tuvākajā laikā. Turklāt joprojām izglītības iestādēs trūkst skolotāju, īpaši izteikts ir eksakto zinātņu skolotāju trūkums. Līdz 2030. gadam jauniešu (līdz 34 gadiem) īpatsvars darba tirgū būs salīdzinoši zems, jo paredzams, ka pēc esošajām demogrāfiskajām prognozēm iedzīvotāju skaits vecuma grupā no 15-64 gadiem samazināsies par 132,1 tūkstošiem jeb aptuveni 10%.¹⁰ *Citadele Index* pētījumā darba devēji norāda uz darbinieku trūkumu, kas rada apdraudējumu uzņēmumu darbībai.¹¹ Prognozējams, ka tieši tāpēc arī būs nepieciešami speciālisti, kuri varēs pildīt vairāku amatu pienākumus vienlaicīgi.

Speciālistu sagatavošanā liela nozīme būs izglītības iestādēs strādājošajiem skolotājiem. Būtisku pienesumu varētu sniegt arī jauni, kvalitatīvi sagatavoti skolotāji. Paredzams, ka skolotāju paaudzes maiņa nenotiks strauji, taču tā būs ļoti nepieciešama, lai sagatavotu speciālistus darbam nākotnes situācijā. 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Skolotājs” nodrošinās iespēju ne tikai sagatavot jaunus skolotājus, bet arī sekmēs iespēju iegūt skolotāja izglītību un būt aktīviem darba tirgū arī tiem darbspējīgā vecumā esošajiem iedzīvotājiem, kuri nav nesen ieguvuši izglītību, bet nestrādā iegūtajā profesijā.

⁸ Latvijas Ekonomikas attīstības pārskats (2018). https://www.em.gov.lv/files/tautsaimniecibas_attistiba/leap/leap_2018.pdf

⁹ OECD (2018), Education at a Glance 2018: OECD Indicators, OECD Publishing, Paris. http://www.cnedu.pt/content/noticias/internacional/Education_at_a_glance_2018.pdf

¹⁰ Informatīvais ziņojums par darba tirgus vidēja un ilgtermiņa prognozēm. www.lm.gov.lv/upload/publikacijas/1/emzino_06_160616.pdf

¹¹ Citadele (2018). Citadele Index. Latvijas uzņēmēju aptaujas rezultāti. <https://www.cblgroup.com/lv/mediju-telpa/citadele-index/>

Ekonomikas ministrijas sagatavotajā Latvijas Ekonomikas attīstības pārskatā norādīts, ka lielākais aizņemto darbavietu īpatsvars ir izglītības nozarē. Ņemot vērā, ka darba tirgū būs nepieciešamība pēc jaunām zināšanām un prasmēm, ko nespēj pilnībā nodrošināt esošā izglītības sistēma, tieši izglītības reforma palīdzēs potenciālajiem darba ņēmējiem adaptēties straujākām prognozējamām izmaiņām darba tirgū. Reforma izglītībā ir izaicinājums skolotājiem, jo notiek akcentu pārbīde no zināšanām uz zināšanu lietošanu daudzveidīgās situācijās un kontekstos, no gatavu zināšanu nodošanas un atprasīšanas uz sarunu, produktīviem uzdevumiem, no frontāla procesa uz sadarbību, iesaistīšanos un no tikai summatīvās vērtēšanas uz jēgpilnu atgriezenisko saiti par mācīšanās procesu. Kvalitatīva un mērķtiecīga skolotāju izglītība un tālākizglītība ir pamats kvalitatīvas izglītības nodrošināšanai Latvijas izglītības iestādēs.

Jaunas 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” izveide ir nozīmīgs solis jauno skolotāju sagatavošanai. Reformas izglītībā ir nozīmīgas un apjomīgas, tāpēc ir ļoti būtiski, ka to ietvars un izpratnes veidošana par tām notiek studiju laikā, kas vēlāk palīdz topošajam skolotājam profesionālajā darbā, un nav tikai zināšanas par reformām un to nozīmi, bet padziļināta izpratne ar mērķi tās īstenot un pielietot praksē.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” unikalitāti Latvijā pamato tās īstenošanas forma – darba vidē balstītas studijas. Pretendentiem ar iepriekš iegūtu akadēmiskā bakalaura un/vai maģistra grādu vai otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību, vai tai pielīdzināmu augstāko izglītību izvēlētās mācību jomas atbilstošā zinātnes nozarē tā ir iespēja gada laikā iegūt pedagoģisko izglītību un skolotāja kvalifikāciju, kompetenci darba vidē balstītās studijās augsti kvalificētu mācībspēku vadībā. Studiju programma piedāvā pamatotus risinājumus jaunajiem izaicinājumiem izglītības sistēmai, piemēram, skolotāju trūkums Latvijas izglītības iestādēs, skolotāju lomas maiņa kompetenču pieejas kontekstā.

Studiju programma piedāvās iespēju jaunajiem speciālistiem pārkvalificēties un kļūt par skolotājiem, izmantojot savu iegūto kompetenci attiecīgajā zinātnes nozarē. Pieprasījums pēc skolotājiem saglabāsies augsts visos Latvijas reģionos, jo, ņemot vērā plānoto pašvaldību reformu un izglītības iestāžu reorganizāciju, prognozējamās arī augstākas prasības skolotāju profesionalitātei un spējai vadīt pārmaiņas.

Darba tirgus tendences un darba devēju aptaujas liecina, ka darba tirgū nepieciešamas prasmes un zināšanas, ko jaunie speciālisti ne vienmēr apgūst augstskolās, jo darba tirgū pārmaiņas notiek arvien straujāk. Augstskolu studiju programmas saskaras ar izaicinājumu vienlīdz ātri pielāgoties izmaiņām, lai jaunie speciālisti varētu veiksmīgi iekļauties darba tirgū.

Līdz ar to izveidotā studiju programma ir nozīmīga Latvijas tautsaimniecībai, jo tā nodrošinās kvalificētu speciālistu ātrāku nonākšanu darba tirgū. Tas rada priekšrocības Latvijas skolotāju izglītības sistēmai Eiropas izglītības telpā.

Studiju programmas izveides un darbības pamatā ir atbilstība Latvijas Republikas likumdošanas aktiem – *Izglītības likumam*, *Augstskolu likumam*, *Daugavpils Universitātes Satversmei* (turpmāk DU) un *Daugavpils Universitātes attīstības stratēģijai 2015.-2020. gadam*, DU rīkojumiem un nolikumiem, kas regulē studiju procesu, kā arī izglītības satura un organizācijas tendencēm Eiropas Savienībā. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Skolotājs” ir izveidota saskaņā ar:

- Ministru kabineta noteikumiem Nr. 27 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu" pirmās un otrās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanas noteikumiem";
- Ministru kabineta noteikumiem Nr. 512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”,
- Ministru kabineta noteikumiem „Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” (Nr. 322, 13.06.2017)
- ESF projektu "Daugavpils Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" modernizācija Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai", Nr. 8.2.1.0/18/l/005
- DU Pedagogu izglītības attīstības plānu 2018.-2023. gadam;
- DU studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" studiju programmu attīstības koncepciju (DU attīstības stratēģijas 2015.-2020. gadam 3.3.2.6. sadaļa);
- Izglītības un zinātnes ministrijas informatīvo ziņojumu "Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā";
- Izglītības un zinātnes ministrijas informatīvo ziņojumu "Darba vidē balstīta studiju programma skolotāju sagatavošanai: īstenošana un attīstība" (30.07.2019.);
- kā arī atbilstoši Eiropas Komisijas nostādņēm un Latvijas izglītības reformu projekta "Skola 2030" izvirzītajām prasībām skolotājam, kam ir jāklūst par līderi ilgtspējīgas izglītības nodrošināšanā gan Latvijas, gan Eiropas mērogā;
- Profesijas standartu (2320 01 Profesionālās izglītības SKOLOTĀJS, 2330 01 Vispārējās vidējās izglītības SKOLOTĀJS, 2341 01 Vispārējās pamatizglītības SKOLOTĀJS, 2352 02 Speciālās izglītības SKOLOTĀJS, 2342 01 Pirmsskolas izglītības SKOLOTĀJS), kas saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2018. gada 23. maija sēdē, protokols Nr. 4.
- Standartiem un vadlīnijām kvalitātes nodrošināšanai Eiropas Augstākās izglītības telpā (ESG, 2015);

DU attīstības stratēģija 2015. – 2020. gadam¹² balstīta ANO Dekādes Izglītība ilgtspējīgai attīstībai pamatnostādņēs, Eiropas Savienības Padomes secinājumos par izglītību ilgtspējīgai attīstībai, Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2030; LR Izglītības attīstības pamatnostādņēs un Latvijas Nacionālā attīstības plāna 2014.-2020. gadam definētajiem mērķiem. DU Stratēģija ir izstrādāta, pamatojoties uz Eiropas Savienības un Latvijas zinātnes politikas dokumentiem, Latvijas un ES attīstības prioritātēm, kuras ir iekļautas un apstiprinātas nacionālajos, ES politikas un stratēģiskās plānošanas dokumentos. Stratēģijas īstenošana veicinās vispārīgā mērķa – attīstīt DU kā akadēmiskajās tradīcijās balstītu, mūsdienīgu un konkurētspējīgu studiju, zinātnes un inovāciju centru – sasniegšanu. (https://du.lv/wp-content/uploads/2017/12/DU_attistibas_strategija_2015.-2020.gadam.pdf)

DU darbība ir orientēta uz ilgtspējīgas nākotnes sabiedrības attīstības sekmēšanu, realizējot starptautiska līmeņa zinātnisko pētniecību un nodrošinot kvalitatīvu izglītību, tai skaitā skolotāju sagatavošanu studiju programmā. DU ir lielākā un nozīmīgākā Austrumlatvijas reģiona augstskola, kuras darbība vērsta uz izglītības, zinātnes, kultūras, inovāciju un uzņēmējdarbības vides attīstību gan Daugavpils pilsētā, gan Latgales un Sēlijas pašvaldībās, gan valstī kopumā.

¹² DU attīstības stratēģija 2015. – 2020. gadam https://du.lv/wp-content/uploads/2017/12/DU_attistibas_strategija_2015.-2020.gadam.pdf

DU apņemas nodrošināt kvalitatīvu izglītību, kas atbilst nākotnes izaicinājumiem un balstās uz teorētiskām zināšanām un fundamentālās un lietišķās pētniecības prasmju apgūšanu, sagatavojot starptautiskajā darba tirgū konkurētspējīgus speciālistus, attīstot viņu spējas un motivējot izglītoties mūža garumā, kā arī attīstīt starptautiska līmeņa zinātnisko un radošo darbību, padziļinot zinātnisko un lietišķo pētījumu integrāciju studiju procesā, iesaistoties starptautiskajās, valsts un nozaru pētniecības programmās, sekmējot tehnoloģiju pārnesei un inovāciju attīstību un veicinot sabiedrības izpratni par zinātni. DU ir ciešas saiknes ar darba devējiem un to organizācijām, tā pārzina darba tirgus pieprasījumu, izstrādā un īsteno Latvijas ekonomikas vajadzībām atbilstošas izglītības programmas. Vienlaikus ar sabiedrības aktuālo vajadzību īstenošanu, DU prognozē sabiedrības un ekonomikas attīstības tendences, pārskata un definē savus mērķus un attīsta perspektīvās darbības jomas.

Pašreiz DU attīstības stratēģijā izglītības zinātnes ir definētas kā viena no četrām prioritārajām pētniecības jomām un tiek īstenota kā studiju virziena „Izglītība, pedagoģija un sports” attīstības stratēģija.¹³ DU pedagogu izglītības attīstības plānā ir definēta arī augstskolas pedagoģiskā specializācija- skolas un augstskolas pedagoģija ilgtspējīgas attīstības perspektīvā. Arī Daugavpils Universitātes pētniecības programma virzienā „Izglītības zinātnes” paredz izglītības zinātņu pētījumu fokusēšanu uz DU specializācijas jomu.

DU sekmē Latvijas ekonomisko izrāvienu ar kvalificētu un izglītotu darbaspēku. Īstenojot attīstības stratēģiju un pilnā apmērā pildot savas funkcijas, DU nodrošina likumdošanas prasību ievērošanu, efektīvu resursu izmantošanu, studējošo, darbinieku, ārējo klientu un partneru apmierinātību un nepārtrauktu pilnveidošanos visās jomās, īpaši ņemot vērā visu ieinteresēto pušu vēlmes un prasības.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Skolotājs” pilnā mērā atbilst *DU attīstības stratēģijā 2015.-2020. gadam* definētajām studiju virziena „Izglītība, pedagoģija un sports” programmu attīstības prioritātēm (Elektroniskā saite uz DU stratēģiju:https://du.lv/wp-content/uploads/2017/12/DU_attistibas_strategija_2015.-2020.gadam.pdf). Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Skolotājs” tika apstiprināta DU Senāta sēdē (skat. 1. pielikumā).

Studiju programmas mērķis un uzdevumi

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” **mērķis** ir nodrošināt iespēju studējošajiem ar bakalaura vai maģistra grādu kādā zinātņu nozarē (vai tai pielīdzināmā nozarē augstākajā izglītībā), kas nav pedagoģija un ir atbilstoša apgūstamajai mācību jomai, attīstīt pedagoģiskajai darbībai nepieciešamo kompetenci un iegūt skolotāja kvalifikāciju atbilstīgi profesijas standartam „Skolotājs”¹⁴ vienā no mācību jomu skolotāju specializācijām, lai veiktu profesionālu pedagoģisko darbību kādā no izglītības pakāpēm un veidiem.

¹³ Daugavpils Universitātes pedagogu izglītības attīstības plāns 2018. – 2023. Daugavpils, DU, 2018.

¹⁴ Profesijas standarts „Skolotājs”. SASKAŅOTS Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2018. gada 23. maija sēdē, protokols Nr. 4, <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-048.pdf>

Studiju programmas mērķis pilnībā saskan ar DU misiju: sekmēt ilgtspējīgas nākotnes sabiedrības attīstību, realizējot starptautiska līmeņa zinātnisko pētniecību un nodrošinot kvalitatīvu izglītību dabas, inženierzinātņu, izglītības, veselības, humanitāro un sociālo zinātņu jomās, ar savu darbību veicinot Latgales reģiona un visas Latvijas ilgtspējīgu attīstību.

DU garantē studējošajiem iespēju iegūt kvalitatīvu augstāko izglītību, profesionālās prasmes un attīstīties zinātniskās un mākslinieciskās jaunrades darbā.

Mērķa sasniegšanai studiju programmai izvirzīti šādi uzdevumi:

1. Organizēt pētniecībā un darba vidē balstītas studijas skolotāja profesijai nepieciešamo zināšanu, prasmju un kompetences pilnveidei mācību procesa plānošanā, īstenošanā un skolēnu mācību snieguma vērtēšanā, savas darbības pašnovērtēšanā.
2. Sekmēt studējošo gatavību un pieredzes pilnveidi veikt pedagoģisko darbību saskaņā ar izglītības standartiem un mācību priekšmetu jomām atbilstīgo zinātņu aktuālo saturu un mācību metodiku.
3. Veicināt atbilstošās jomas skolotājam nepieciešamo mācību satura un zināšanu pedagoģijā un psiholoģijā apguvi, lai veiktu profesionālu pedagoģisko darbību un izmantotu integrēto mācību metodiku praksē.
4. Sekmēt studējošo līdera prasmju attīstību sadarbībai ar kolēģiem, skolēniem, skolēnu vecākiem un studējošo kā skolotāju iesaistīšanos izglītības jomas un pedagoga profesijas attīstībā izglītības iestādes, vietējās kopienas un valsts līmenī.
5. Rosināt studējošo pašizglītības vajadzību apzināšanos un motivāciju nepārtrauktai profesionālās kompetences pilnveidei mūžizglītībā.

Plānotie sasniedzamie rezultāti studiju programmas absolventam

Zināšanas:

- izprot izglītības zinātņu nozares būtiskākos jēdzienus un likumsakarības skolotāja profesionālās darbības kontekstos;
- teorētiski pamato mācību procesa plānošanas, īstenošanas un novērtēšanas principus;
- raksturo izglītības sistēmu, pedagoģiskās darbības specifiku dažādās izglītības pakāpēs un veidos;
- izprot savai kvalifikācijai atbilstīgās mācību jomas saturu un mācību metodiku.

Prasmes:

- plāno iekļaujošu mācību procesu saskaņā ar skolēnu attīstības vajadzībām un sasniedzamajiem mācību rezultātiem;
- īsteno sasniedzamajiem mācīšanās rezultātiem, izglītojamā individuālās attīstības vajadzībām atbilstošu un dzīves situācijām pietuvinātu mācību procesu;
- vērtē izglītojamā mācīšanās sniegumu un izaugsmi;
- profesionāli vada izglītojamo pašvērtēšanas procesu;
- formulē problēmas skolotāja profesionālajā darbībā un veic to izpēti;
- analītiski apraksta informāciju, problēmas un risinājumus izglītības zinātnēs un skolotāja profesijā, izskaidro un argumentēti diskutē par tām gan ar nozares speciālistiem, gan ar nespeciālistiem;
- patstāvīgi strukturē un virza savas mācības.

Kompetence

- izmantojot dažādus informācijas avotus, iegūst, atlasa un kritiski analizē informāciju par pedagogisko procesu, savu profesionālo darbību un skolēnu sniegumu un izaugsmi, kā arī pieņem lēmumus, rod radošus risinājumus mainīgās vai neskaidrās situācijās skolotāja profesionālajai darbībai;
- pamatoti izvērtē, plāno un pilnveido savu profesionālo kompetenci un sadarbību ar citiem pedagogiem, ievērojot profesionālās ētikas prasības, lai mērķtiecīgi pilnveidotu pedagogisko praksi izglītības iestādē;
- iesaistās izglītības iestādes un izglītības jomas attīstībā, uzņemoties atbildību un iniciatīvu, veicot darbu individuāli, komandā vai vadot citu cilvēku darbu.

Plānoto studiju rezultātu sasniegšanai un savstarpējā sasaiste novērtēta, veicot studiju rezultātu kartēšanu (skatīt 3.1. sadaļu un 14. pielikumu).

Studiju programmas mērķis atbilst studiju virziena „Izglītība, pedagogija un sports” stratēģiskajam mērķim – sagatavot augsti kvalificētus skolotājus.

Uzņemšanas prasības un kritēriji otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā „Skolotājs”¹⁵

1.1.1. tabula Iepriekšējās izglītības prasības

1.variants	Bakalaura un/vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība izvēlētajās mācību jomas atbilstošā zinātnes nozarē;
2.variants	Bakalaura un/vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība un studiju programmas ietvaros apgūti mācību jomai atbilstoši studiju kursi vismaz 12 kredītpunktu apjomā;
3.variants	Bakalaura un/vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar mācību jomu nesaistītā nozarē, bet DU iestājpārbaudījumā izvēlētajā mācību jomā iegūts vērtējums ļoti labi/teicami/izcili (8-10).

Studējošo piesaiste un atlase

Topošo studējošo piesaistē un atlasē notiek cieša sadarbība ar citām izglītības organizācijām un valstisko sektoru, definējot nepieciešamo pieteikumu skaitu, kā arī jauno skolotāju sadalījumu gan pa jomām, gan reģioniem un skolu veidiem. Topošo reflektantu atlasī ESF projekta

¹⁵ Sadarbībā ar nodibinājumu “Iespējamā misija” un potenciālās reflektanta darba vietas- izglītības iestādes vadību tiks veikta katra reflektanta atbilstības Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta piektajā un sestajā daļā minētajām prasībām izvērtēšana. Kā arī tiks ņemti vērā Izglītības likuma 50. panta 1. punktā noteiktie ierobežojumi, ka “par pedagogu nedrīkst strādāt persona, kas sodīta par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu (neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas), izņemot gadījumu, kad pēc sodāmības dzēšanas vai noņemšanas MK noteikta institūcija, izvērtējusi, vai tas nekaitē izglītojamo interesēm, ir atļāvuši strādāt par pedagogu personai, kas bijusi sodīta par tīšu kriminālpārkāpumu vai mazāk smagu noziegumu”.

Izglītības iestādes vadītāja pienākums ir pieprasīt ziņas no Sodu reģistra.

Ja ir pamatotas aizdomas, ka reflektants ir pieļāvis bērna tiesību pārkāpumus vai pret to uzsāks kriminālprocesu par noziedzīgu nodarījumu, kas minēts Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta piektajā un sestajā daļā, vai uzsāka administratīvā pārkāpuma lietvedību par Bērnu tiesību aizsardzības likuma 72. panta sestajā daļā minētajiem administratīvajiem pārkāpumiem, reflektantam tiek atteikta uzņemšana otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmā “Skolotājs”.

"Daugavpils Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" modernizācija Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai"(projekta Nr. 8.2.1.0/18/I/005) īstenošanas laikā nodrošinās nodibinājums "Iespējamā misija", slēdzot sadarbības līgumu ar Daugavpils Universitāti.

Kvalitatīvi atlasīti kandidāti ir motivēti, mērķtiecīgi, gatavi mācīties un ar labākām mācību jomas zināšanām, kas palielina varbūtību, ka viņi turpinās strādāt skolotāja profesijā. Augstākas motivācijas un kvalitatīvāk sagatavotu studējošo nonākšana izglītības iestādēs vairo skolotāja profesijas prestižu, kas turpmāk atvieglos un veicinās motivētāku un kvalitatīvu programmas kandidātu piesaisti.

Reflektantu ranžēšana tiks veikta pēc konkursa vērtējuma, kurā tiks summēti šādi konkursa kritēriji:

- vidējā svērtā atzīme ne zemāka par 7 ballēm;
- noslēguma pārbaudījumu kopējā (vai vidējā) atzīme;
- vērtējums iestājpārbaudījumā izvēlētajā mācību jomā (gadījumos, ja reflektanta iepriekšējā izglītība ir iegūta ar mācību jomu nesaistītā nozarē).

Saskaņā ar DU *Uzņemšanas noteikumiem pilna un nepilna laika augstākā līmeņa studijām 2019. gadā* (apstiprināts Senāta sēdē 2018. gada 29. oktobrī protokols Nr. 14) https://du.lv/wp-content/uploads/2018/10/12_uznem_not_pilna_nepilna_laika_augstaka_limena_studijam_2019.pdf

- reflektanti piedalās konkursā ar gala/valsts pārbaudījumu vidējo atzīmi un iestājpārbaudījumu rezultātiem programmās, kurās tie ir paredzēti;
- ja dokumentā par augstāko izglītību gala/valsts pārbaudījuma atzīme ir noteikta pēc 5 ballu skalas, tā tiek pielīdzināta augstākās izglītības dokumenta gala/valsts pārbaudījuma atzīmei pēc atzīmes vārdiskā nosaukuma pēc 10 ballu skalas, iegūtais vērtējums 5 (teicami) tiek pielīdzināts vērtējumam 9 (teicami), vērtējums 4 (labi) – vērtējumam 7 (labi), vērtējums 3 (viduvēji) – vērtējumam 5 (viduvēji);
- ja sekmības rādītāji diviem vai vairākiem pretendentiem ir līdzvērtīgi, tad prioritārā secībā ņem vērā izglītības dokumenta vidējo atzīmi, ko, reizinot ar koeficientu 0,001, pārveido DU papildpunktos un pieskaita esošajai konkursa punktu summai;

Papildu punkti tiek piešķirti:

- par pedagoģisko prakšu vadīšanu DU bakalaure vai maģistra studiju programmu studējošajiem izglītības jomā: 1 punkts par katru vadīto aktīvo praksi, neatkarīgi no praktikantu skaita, sākot ar 2012./2013. studiju gadu;
- skolēnu zinātniski pētniecisko darbu vadīšanu skolās: 1 punkts par katru skolēnu, kurš ir ieguvis godalgotu vietu pilsētas vai novada/starptautiskā līmenī; 2 punkti par katru skolēnu, kurš ir ieguvis godalgotu vietu valsts līmenī;
- piedalīšanos zinātniskajās konferencēs: 1 punkts par katru piedalīšanos valsts līmeņa konferencē, 2 punkti par katru piedalīšanos starptautiskā konferencē;

- metodiskajām vai zinātniskajām publikācijām: 1 punkts par katru publikāciju valsts līmeņa izdevumā, 2 punkti par katru publikāciju starptautiska līmeņa izdevumā;
- piedalīšanos metodiskos vai zinātniskos projektos izglītības jomā: 1 punkts par piedalīšanos katra valsts projekta īstenošanā, 2 punkti par katra valsts projekta koordinēšanu, 2 punkti par piedalīšanos katra starptautiskā projekta īstenošanā;
- starptautiskajām pieredzes apmaiņas aktivitātēm izglītības jomā: 1 punkts par katru piedalīšanos.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” studējošo piesaistes un atlases procesā tiks ņemta vērā DU iepriekšējā sekmīgā ilggadīgā pieredze, to salāgojot ar jaunveidojamās studiju programmas specifiku.

1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” izstrādes procesā, pamatojoties uz 2018. gada oktobrī noslēgtajiem starp augstskolu sadarbības līgumiem, vadošais partneris Latvijas Universitāte ESF projekta „Latvijas Universitātes inovatīvas, pētniecībā balstītas studiju virziena „Izglītība, pedagoģija un sports” studiju programmas” (Nr.8.2.1.0/18/I/004) ietvaros sadarbojās ar Daugavpils Universitāti ESF projektā *“Daugavpils Universitātes studiju virziena „Izglītība, pedagoģija un sports” modernizācija Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai”* (Nr.8.2.1.0/18/I/005), kā arī ar Liepājas Universitāti ESF projektā „Studiju programmu fragmentācijas samazināšana LiepU” (Nr.8.2.1.0/18/I/001), Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmiju ESF projektā „Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas pedagogu izglītības studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana” (Nr.8.2.1.0/18/I/006), Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju ESF projektā „Studiju programmu fragmentācijas samazināšana un resursu koplietošanas stiprināšana, izstrādājot, licencējot bakalaura studiju programmu “Speciālā izglītība” un akreditējot studiju virzienu “Izglītība, pedagoģija un sports”(Nr. 8.2.1. 0/18/I/003) un Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmiju ESF projektā “Mūzikas, mākslas, dejas un kultūras studiju skolotāju studiju programmu jaunveide” (Nr. 8.2.1.0/18/I/001).

Daugavpils Universitāte, sadarbībā ar pārējām projekta īstenošanā iesaistītajām Latvijas augstākām izglītības iestādēm un sociālajiem partneriem, izstrādāja otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Skolotājs” apakšprogrammas *Valodu* jomā, *Sociālajā un pilsoniskajā* jomā un *Veselības un fiziskās aktivitātes* jomā (termins “*apakšprogramma*” šeit un turpmāk tekstā saturiski tiks lietots tikai gadījumos, lai norādītu saistību ar CFLA apstiprinātā un DU administrētā ESF projekta *“Daugavpils Universitātes studiju virziena „Izglītība, pedagoģija un sports” modernizācija Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai”* (Nr.8.2.1.0/18/I/005) rezultatīvajiem rādītājiem un to sasniegšanu, kā arī, lai norādītu uz DU sadarbības partneru analogisko projektu rezultatīvajiem rādītājiem.

Atbilstoši Augstskolu likuma 1. panta 13. punkta skaidrojumiem, otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Skolotājs” studiju plānā tiek lietots termins

"specializācija", kas studējošajiem ir plānota vienā viņu izvēlētajā mācību jomā un kuras kopējais KP apjoms ir 4 kredītpunkti.

Studiju programmas izstrādes gaitā piedalījās arī ESF projekta Nr. 8.3.1.1/16/I/002 "Kompetenču pieeja mācību saturā" eksperti un nodibinājuma "Iespējamā misija" eksperti. Kā konsultanti piedalījās LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes profesionālā bakalaura studiju programmas „Skolotājs” Mājturības un tehnoloģiju, mājsaimniecības skolotāja apakšprogrammas, Informātikas un programmēšanas skolotāja apakšprogrammas, Sporta skolotāja apakšprogrammas, Latviešu valodas un literatūras skolotāja apakšprogrammas, Vizuālās mākslas skolotāja apakšprogrammas, Vācu un angļu valodas skolotāja apakšprogrammas studējošie un LU Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centra Pedagogu profesionālās pilnveides programmas "Pedagoģiskās darbības pamati" dalībnieki.

Augstskolu sadarbības ietvaros 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” izstrādes procesā tika veikta fokusgrupas diskusija Liepājas Universitātes bakalaura studiju programmas „Skolotājs” apakšvirzienu „Pamatizglītības skolotājs”, „Vēstures skolotājs”, „Mūzikas skolotājs” pilna un nepilna laika 3. un 4. kursa 42 studentiem (12.12.2018.), maģistra studiju programmas „Vispārējās izglītības skolotājs” 1. un 2. kursa 43 maģistrantiem (18.01.2019.), kā arī 1. līmeņa profesionālās studiju programmas „Pirmsskolas skolotājs” 1. un 2. kursa studējošajiem (09.01.2019.; 17.01.2019.). Rezultāti apliecināja studējošo pozitīvu attieksmi pret izstrādātās 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” koncepciju, akcentējot tās aktualitāti, lietderību un atbilstību Latvijas darba tirgus prasībām. Pozitīvi tika novērtēts studiju ilgums (1 gads). Novērtējot studiju programmas unikalitāti, tiek pausts viedoklis, ka teorijas un prakses integrācija pilnveido studējošo kompetences attīstību darbam dažādās izglītības vidēs.

LiepU maģistra studiju programmas „Vispārējās izglītības skolotājs” studējošie uzskatīja, ka atzinīgi vērtējams tas, ka, studējot šajā programmā, vienlaicīgi iespējams strādāt izvēlētajā profesijā (izvēlētajā mācību jomā) un kvalifikācija iegūstama īsā studiju laikā, jo tas skolās mazina skolotāju aizvietošanas problēmas, kad skolotāji apvieno studijas un darbu. 2018. gada 13. decembrī Liepājas Universitātes Pedagoģijas un sociālā darba kopsapulcē 18 mācībbspēki tika iepazīstināti ar 2. līmeņa studiju programmas „Skolotājs” koncepciju un saturu. Tika komentēta un pozitīvi novērtēta studiju programmas pamatkonceptija, akcentējot tās unikalitāti – studējošo iespēju iegūt kvalifikāciju 1 gada laikā, kas varētu pozitīvi ietekmēt tautsaimniecības attīstību Latvijā. Tika diskutēts par vispārīzglītojošo kursu apjoma pietiekamību topošajiem skolotājiem, rekomendējot prakses uzdevumu saturu sasaistīt ar vispārīzglītojošo kursu saturu. Sapulcē tika izteikti ieteikumi teorētisko kursu saturā iekļaut praktiskus uzdevumus. Diskusijā ierosināts studiju programmas saturā noteikti integrēt iekļaujošās izglītības saturu, pamatojot to gan ar MK noteikumiem par jaunas studiju programmas izstrādi, gan arī ar bērnu ar speciālām vajadzībām izglītošanas tendencēm Latvijā.

2018. gada 7. februārī Nordplus Horizontal projekta "Reducing Teacher Drop-Out Raye – ReTeD" NPHZ-2017/10067 ietvaros tika organizēts pieredzes apmaiņas seminārs Liepājas Raiņa 6. vidusskolā. Seminārā piedalījās jaunie skolotāji, skolotāji-mentori un skolu vadības pārstāvji no Latvijas, Lietuvas un Igaunijas. Kopumā seminārā piedalījās 27 dalībnieki. Semināra laikā tika diskutēts par jauno skolotāju iesaisti darba vidē un mentordarbības problemātiku Baltijas valstīs, kā arī dalībnieki tika iepazīstināti ar 2. līmeņa studiju programmu „Skolotājs”. Otrā

līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs", profesionālās bakalaura studiju programmas "Skolotājs", maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" seminārā 2019. gada 4. aprīlī gan darba devēji – Rīgas internātvidusskolas bērniem ar dzirdes traucējumiem direktore Kristiāna Pauniņa, Jelgavas Valsts ģimnāzijas direktore Inese Bandeniece, Rēzeknes Valsts 1. ģimnāzijas direktors Jānis Poplavskis, Rīgas Klasiskās ģimnāzijas direktors Romans Alijevs, Rīgas Valda Zālīša sākumskolas direktore Elita Rītere, Imantas vidusskolas direktore Ingūna Helviga, Rīgas 64. vidusskolas direktors Ernests Sviklis, Kandavas K. Mīlenbaha vidusskolas direktore Daiga Puga, Aizputes vidusskolas direktore Gunta Vīdnere, Rīgas 34. vidusskolas direktora vietniece izglītības jomā Inga Sokolova, IZM ministres biroja vadītāja Ineta Kristovska, gan arī skolotāji augstu novērtēja studiju programmas koncepciju – iespēju topošiem skolotājiem ar bakalaura vai maģistra grādu iegūt pedagoģisko kompetenci, iegūstot skolotāja kvalifikāciju konkrētā jomā un īsā studiju laikā, tādējādi veicinot skolotāju karjeras attīstības iespējas mūžizglītības kontekstā.

Daugavpils Universitātē otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" apakšprogrammu *Valodu* jomā, *Sociālajā un pilsoniskajā* jomā un *Veselības un fiziskās aktivitātes* jomā izstrādes laikā no 12.10.2018. līdz 29.09.2019. tika organizētas 14 tikšanās ar studējošajiem, darba devējiem, mācībspēkiem, sociālajiem partneriem, lai diskutētu par jaunveidojamās studiju programmas saturu un struktūru, diskutētu par studiju rezultātiem un to sasniegšanu. Tā piemēram, 2018. gada 29. novembrī DU notika darbseminārs par ESF projekta Daugavpils Universitātes (DU) studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" modernizācija Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai" par "Jaunu pedagoģijas studiju programmu apakšprogrammu/moduļu izstrādi *sociālajā un pilsoniskajā jomā*" (<https://du.lv/du-notika-esf-projekta-nr-8-2-1-0-18-i-005-darbseminars-par-jaunu-pedagogijas-studiju-programmu-apaksprogrammu-modulu-izstradi-socialaja-un-pilsoniskaja-joma/>), 2019. gada 23. janvārī DU notika darbseminārs ESF projektā "Daugavpils Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" modernizācija Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai" par jaunu pedagoģijas studiju programmu apakšprogrammu/moduļu izstrādi *valodu* jomā" (<https://du.lv/du-notika-esf-projekta-nr-8-2-1-0-18-i-005-darbseminars-par-jaunu-pedagogijas-studiju-programmu-apaksprogrammu-modulu-izstradi-valodu-joma/>), 2019. gada 13. jūnijā DU notika darbseminārs ESF projekta "Daugavpils Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" modernizācija Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai" ietvaros *veselības un fiziskās aktivitātes* jomā" (<https://du.lv/du-notika-esf-projekta-nr-8-2-1-0-18-i-005-darbseminars-veselibas-un-fiziskas-aktivitates-joma/>), 2019. gada 25. jūnijā un 28. augustā ESF projekta "Daugavpils Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" modernizācija Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai", Nr. 8.2.1.0/18/I/005 ietvaros DU notika darbseminārs par jauno pedagoģijas studiju programmu izstrādi: procesa un satura izvērtējums, kurā piedalījās Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldes vadītāja M. Isupova, Humanitāro un sociālo zinātņu institūta, Izglītības un vadības fakultātes, Dabaszinību un matemātikas fakultātes mācībspēki, maģistra studiju programmas "Izglītība" un doktora studiju programmas "Pedagoģija" studējošie, kuri atzinīgi vērtēja paveikto (<https://du.lv/du-notika-esf-projekta-nr-8-2-1-0-18-i-005-darbseminars-jauno-pedagogijas-studiju-programmu-izstrade-satura-un-procesa-izvertejums/>; <https://du.lv/daugavpils-universitate-notika-darbseminars-jauno-pedagogijas-studiju-programmu-izstrade-satura-un-procesa-izvertejums/>). Daugavpils Universitātes ESF projekta "Daugavpils Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" modernizācija Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai", Nr. 8.2.1.0/18/I/005 ietvaros otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" neatkarīgo ekspertīzi veica Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldes

vadītāja M. Isupova, Preiļu Izglītības pārvaldes vadītājs Andrejs Zagorskis, ESF projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" pilotskolas Daugavpils 3. vidusskolas direktora vietniece izglītības jomā Natālija Petrova un nodibinājuma "Iespējamā misija" deleģētie eksperti Ilze Mileiko un Imants Kukuļs, kuri veica vispusīgu SVID analīzi, akcentējot jaunveidojamās studiju programmas stiprās un vājās puses, kā arī iespējas un draudus, izsakot priekšlikumus programmas pilnveidei.

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības vadītāja Inga Vanaga, Latvijas Izglītības vadītāju asociācijas vadītājs Rūdolfs Kalvāns un Aivars Mednis, Neatkarīgās izglītības biedrības vadītāja Zane Ozola un biedrības biedri, Latvijas Pedagogu dome, Latvijas Mājturības pedagogu biedrības un Latvijas pašvaldību pārstāvji iepazinušies ar studiju programmu, snieguši savus ieteikumus un izteikuši viedokli par studiju programmas virzīšanu licencēšanai.

Studiju programmas saturs tika apspriests un analizēts arī LU PPMF Skolotāju izglītības nodaļas personāla pilnsapulcē.

ESF projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" eksperti konsultēja par jautājumiem, kas saistīti ar jauno kompetences saturu, mācību jomām un jaunajiem skolotājiem nepieciešamo kompetenci, īstenojot mūsdienīgas *lietpratības izglītības* mērķus. Nodibinājuma "Iespējamā misija" pārstāvji Edīte Millere, Jānis Erts, Jēkabs Jurdžs, Inese Saldābola iesaistījās praksē balstītu mācību koncepta izstrādē studiju programmas saturā, akcentējot pedagoģiskās prakses saturu, potenciālo studējošo piesaistes metožu un atlases kritēriju definēšanu, kā arī skolu atlases kritēriju formulēšanu.

No darba devēju puses rakstisku atzinumu sniedza Austrumlatvijas Tehnoloģiju vidusskolas direktors Aivars Vilkaste, Cēsu Jaunās pamatskolas direktore Agnese Pilsuma, Daugavpils Stropu pamatskolas-attīstības centra direktore Marika Raičonoka, Daugavpils Vienības pamatskolas direktore Edīte Zdanovska, Daugavpils 13. vidusskolas direktore p. i. Elita Saveljeva, Daugavpils 16. vidusskolas direktore Olga Dukšinska, J. Pilsudska Daugavpils Valsts poļu ģimnāzijas direktora p. i. Andžejs Začiņajevs, Liepājas Valsts 1. ģimnāzijas direktors Helvijs Valcis, Profesionālās izglītības kompetences centra Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas "Saules skola" direktore Inguna Kokina, Raunas vidusskolas direktors Edgars Plētiens, Salaspils 1. vidusskolas direktore Vera Kalniņa.

No profesionālo organizāciju puses studiju programmas koncepciju vērtēja Latvijas mājturības pedagogu biedrības prezidente Līga Barbara, Latvijas Pedagogu domes valdes priekšsēdētājs Andrejs Mūrnieks, Liepājas pilsētas pašvaldības iestādes "Liepājas pilsētas Izglītības pārvalde" vadītāja Kristīne Niedre-Lathere, nodibinājuma "Iespējamā misija" valdes locekle Inese Saldābola.

Ieinteresētās puses – gan darba devēji, gan profesionālās organizācijas, gan mācībspēki no dažādām augstskolām un fakultātēm – sniedza ieteikumus par studiju programmas satura pilnveidi, diskutēja un rosināja iekļaut integrēto mācību jomu metodiku, apsprieda un piedāvāja satura un prakses organizēšanas dažādus risinājumus, izskatīja sadarbības iespējas, piemēram, kursu docēšanu, kvalitātes nodrošināšanas procedūras u. c. studiju programmas izstrādē aktuālus jautājumus. Tika secināts, ka turpmākajā studiju programmas pilnveidē augstskolu mācībspēki ir būtiska daļa, jo, ņemot vērā mācībspēku zinātnisko darbu un interesi par jaunākajiem pētījumiem attiecīgajā zinātnes nozarē, tie īsteno inovatīvus risinājumus

problēmjaudājumiem, kā arī periodiski aktualizē un papildina studiju kursu saturu atbilstoši nozares aktualitātēm un studiju procesā izmantojamās literatūras sarakstus.

Salaspils 1. vidusskolas direktore Vera Kalniņa uz sarunu aicināja vienu no studiju programmas izstrādes ekspertiem, lai pārrunātu jaunās studiju programmas konceptu, mērķus un uzdevumus, apliecinot studiju programmas atbilstību darba devēju vajadzībām un darba tirgus prasībām, kā arī uzsverot turpmākās sadarbības iespējas. Turklāt darba devēji un nozaru organizācijas arī turpmāk tiks iesaistītas studiju programmas pilnveidē, ņemot vērā darba tirgus un nozares attīstības tendences.

Studiju programmas īstenošana sadarbībā ar darba devējiem ir daļa no kvalitātes nodrošināšanas būtiskām sastāvdaļām, jo darba devēji studējošajiem studiju laikā nodrošina darba vietas nepilnā slodzē, bet pēc studiju beigām absolventiem ir iespēja turpināt savu profesionālo darbību konkrētajās izglītības iestādēs. Līdz ar to arī darba devēji ir ieinteresēti veidot sadarbību, lai piesaistītu jaunus skolotājus.

Jaunais studiju programmas koncepts ir orientēts uz darba vidē balstītām studijām, un uz šādas pieejas nepieciešamību norādīja visi potenciālie darba devēji, uzsverot, ka tas ļauj jaunajiem speciālistiem jau studiju laikā iepazīt darba specifiku un vērst savu uzmanību uz nozares aktualitātēm.

"Nolikuma par studijām Daugavpils Universitātē" (apstiprināts Senāta sēdē 17.12.2018, protokols Nr. 15) 14.2.2. punkts nosaka, ka Valsts pārbaudījumu komisijas sastāvā profesionālās augstākās izglītības studiju programmās ir vadītājs, vadītāja vietnieks, vismaz trīs locekļi. Komisijas vadītājs un vismaz puse no komisijas sastāva ir nozares profesionālo organizāciju vai darba devēju pārstāvji, līdz ar to darba devējiem būs iespēja ne tikai piesaistīt jaunus skolotājus savās izglītības iestādēs, bet arī līdzdarboties, piedaloties Valsts pārbaudījumu komisijas darbā, izvērtējot studējošo profesionālo darbību un kompetenci, tādējādi uzņemoties līdztbildību par jauno speciālistu izglītību un profesionālās kompetences novērtēšanu.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Skolotājs" tika apspriesta Izglītības un zinātnes ministres vadītajā konsultatīvajā padomē "Izglītība visiem", kur guva pozitīvu vērtējumu un atbalstu īstenošanai¹⁶, kā arī tika saskaņota Izglītības un zinātnes ministrijas Pedagogu izglītības jaunveides konsultatīvajā padomē un saņēma atzinumu, ka licencēšanas ziņojums ir izstrādāts atbilstoši informatīvajā ziņojumā "Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Lavijā" iekļautajām prasībām un IZM atbalsta programmas tālāku virzību licencēšanas procesam.¹⁷

¹⁶ IZM (2019). Izglītības un zinātnes ministres vadītajā konsultatīvajā padomē "Izglītība visiem". <https://www.izm.gov.lv/lv/aktualitates/3497-izglitibas-un-zinatnes-ministre-vada-konsultativo-padomi-izglitiba-visiem>

¹⁷ Izglītības un zinātnes ministrijas 13.12.2019. vēstule Nr. 4-6e/19/3807 "Par Liepājas Universitātes un Daugavpils Universitātes licencēšanas ziņojumiem"

1.3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē

Skolotāju izglītības sistēmas Eiropas Savienības valstīs ir apkopotas Eiropas Komisijas platformā *Eurydice*: <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/bachelor>. Izanalizējot šajā platformā sniegto informāciju, kā arī interneta resursus, var secināt, ka Eiropas Savienības atsevišķu valstu augstskolās tiek piedāvātas 60 ECTS (40 KP) studiju programmas, kuru absolventi var saņemt diplomu par skolotāja kvalifikāciju.

Salīdzinot 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu "Skolotājs" ar citām Eiropas valstīs piedāvātajām programmām, tika izmantota Eiropas Komisijas platforma *Eurydice* <https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/bachelor>, augstskolu mājaslapas, kur atrodama informācija par programmām, kas paredzētas personām ar augstāko izglītību, lai iegūtu skolotāja kvalifikāciju, kā arī klātienē ārvalstu augstskolu, piemēram, Oksfordas Brūksa Universitātes (*Oxford Brookes University*, Lielbritānija) apmeklējums, lai sarunās ar studējošajiem un mācībspēkiem, kurās piedalījās programmas izstrādē iesaistītie LU eksperti, noskaidrotu Oksfordas Brūksa Universitātē piedāvātās „School Direct” darba vidē balstītas skolotāju izglītības programmas priekšrocības un izaicinājumus.

Tā kā Oksfordas Brūksa Universitātes piedāvātā programma nav tieši salīdzināma pēc kredītpunktiem un piedāvātajiem kursiem, tad iegūtā informācija tika ņemta vērā, izstrādājot 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" saturiskos moduljus un plānojot sadarbību ar izglītības iestādēm.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma „Skolotājs” ir salīdzināta ar ārvalstu studiju programmām, kas tiek īstenotas universitātēs. Salīdzināšanai tika izmantoti kritēriji, kas ir salīdzināmi ar Latvijas studiju programmu un ir svarīgi šīs programmas realizēšanai: skolotāju kvalifikācijas iegūšanas iespēja pēc bakalaura studijām, ECTS, kas tiek konvertētas KP (60 ECTS = 40 KP), studiju ilgums, studiju saturs, studiju rezultāti un noslēguma pārbaudījumi.

Salīdzinājumam (skat. 15. pielikumu) tika izvēlētas Austrumsomijas Universitāte (*University of Eastern Finland, Somija*) piedāvātā skolotāju izglītības studiju programma un Bristoles Universitātes (*University of Bristol*, Lielbritānija) pēcdiploma studiju (Postgraduate study) programma. Saskaņā ar OECD datiem, Somija ieņem vadošo pozīciju pasaulē izglītības kvalitātes ziņā, līdz ar to skolotāju izglītības pieredze šajā valstī ir vērtīgs piemērs Latvijai.

Veicot atbilstošas ārvalstu studiju programmu salīdzinošu analīzi, var secināt, ka:

- 1) studiju programmās ir līdzīgs studiju ilgums – 2 semestri, attiecīgi tam pakārtots KP skaits. Ārvalstu programmu ilgums ir viens studiju gads – gan Austrumsomijas Universitātes, gan Bristoles Universitātes studiju programmas paredz 40 KP (60 ECTS), kas pilnībā sakrīt ar Daugavpils Universitātes studiju programmā paredzēto apjomu – 40 KP;
- 2) abu iepriekš minēto programmu absolventiem ir tiesības strādāt par skolotājiem, Bristoles Universitātes studiju programmā akcentētas tiesības strādāt arī par speciālās izglītības skolotājiem, studējošajiem ir iespēja izvēlēties mācību priekšmetus;
- 3) abās studiju programmās iekļauti studiju kursi, kas ietver pedagoģijas, didaktikas un audzināšanas saturu, akcents likts uz studējošo profesionālo prasmju apguvi mācību jomu (priekšmetu) metodikās, mūsdienīgas un iekļaujošas mācību vides izpētē, kā arī uz

mācību procesa diferenciāciju, individualizāciju un personalizāciju, izmantojot dažādas mācību metodes u.c. Ārvalstu programmās mazāk akcentētas psiholoģijas studijas, tēmas ietverot pedagogijas teorijas moduljos;

- 4) gan Latvijā, gan ārvalstīs piedāvātajās programmās nozīmīga studiju procesa sastāvdaļa ir prakse, kas nodrošina teorētisko zināšanu integrāciju izglītības praksē. Bristoles Universitātes studiju programmas saturu var apgūt darba vidē balstītās studijās.
- 5) beidzot studijas, paredzēts diplomprojekts, nobeiguma eksāmens vai pārbaudījums, kas apliecina skolotāja profesionālo kompetenci.

Analizētajās ārvalstu universitātēs tiek īstenotas 40 KP (60 ECTS) studiju programmas, kas nodrošina skolotāja kvalifikācijas iegūvi. Informācija universitāšu mājaslapās ir pieejama angļu valodā.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Skolotājs" Baltijā ir unikāla, jo Lietuvā un Igaunijā 60 ECTS (40 KP) skolotāju izglītības studiju programmas galvenokārt paredzētas maģistra līmeņa studijās, līdz ar to studiju laiks ir garāks vai arī tās tiek īstenotas augstākās izglītības iestādēs, kas nav universitātes. Veiktais programmu salīdzinājums apstiprina nepieciešamību Latvijā īstenot 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmu "Skolotājs", kas piedāvā īsā laika periodā apgūt skolotāja profesiju un iegūt kvalifikāciju attiecīgajā mācību jomā.

1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvas

Saskaņā ar Latvijas Viedās specializācijas stratēģiju https://www.izm.gov.lv/images/zinatne/IZM_Viedas_Specializ_strategija_2013.pdf studiju virziens "Izglītība, pedagogija un sports" ir attiecināms uz nozari ar nozīmīgu horizontālo ietekmi un ieguldījumu tautsaimniecības transformācijā, kuras prioritātes ir modernas IKT un mūsdienīga izglītība. Daugavpils Universitāte, attīstot otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu „Skolotājs”, turpmāk varēs veidot, paplašināt un elastīgi attīstīt studiju specializācijas atbilstoši nozares pieprasījumam. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” attīstība ir saistīta ar modernu izglītības vidi un unikālu pieredzi, t. i., darba vidē balstītām studijām. Darba vide var tikt pētīta, lai veidotu jaunas darba vidē balstītas studiju programmas ne tikai Daugavpils Universitātē, bet arī citās augstākās izglītības iestādēs Latvijā, Lietuvā un Igaunijā.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” attīstības un ilgtspējas perspektīvas ir 1) citu DU studiju programmu un fakultāšu profesionālās sadarbības un kvalitātes vadības sistēmas pilnveidošana (studiju programmas izstrādē un īstenošanā ir iesaistītas Izglītības un vadības fakultāte, Humanitārā fakultāte, Dabaszinātņu un matemātikas fakultāte, Humanitāro un sociālo zinātņu institūts, Dzīvības zinātņu un tehnoloģiju institūts, 2) studiju satura sistemātiska pilnveidošana atbilstoši darba tirgus prasībām un, ņemot vērā jaunākos zinātnes sasniegumus, it īpaši inovāciju ieviešanu studiju procesā, 3) jauno docētāju atlase un sagatavošana akadēmiskajam darbam (doktorantu, post-doktorantu plaša iesaiste docēšanā), 4) vieslektoru piesaistes aktivizēšana, profesoru un asociēto profesoru sastāva nostiprināšana, 5) studiju kursu īstenošanas metožu un organizācijas formu daudzveidības paplašināšana, izstrādājot un ieviešot katru gadu jaunus materiālus un e-materiālus studējošo mācīšanās atbalstam, kā arī aktualizējot un modernizējot jau esošos metodiskos materiālus

MOODLE vidē, 6) inovatīvu pieeju ieviešana izglītības iestādēs, 7) studiju programmas popularizēšana un īstenošana, sadarbojoties IZM, nodibinājumam „Iespējamā misija”, pašvaldībām un izglītības iestādēm, t.i., kopīgas valsts mēroga reflektantu un izglītības iestāžu piesaistes un atlases kampaņas veidošana, kā arī pastiprinātas profesionālā atbalsta sistēmas nodrošināšana studējošiem (mācību grupas, mērķstipendijas, atbalsta turpināšana vēl vienu gadu pēc programmas absolvēšanas (indukcijas gads) ESF projekta “Mācītspēks” ietvaros, 8) sadarbības veidošana ar ārzemju universitātēm, kuras īsteno līdzīgas studiju programmas, lai nodrošinātu nepārtrauktu studiju programmas un tās īstenošanā iesaistīto mācībspēku, skolotāju, skolotāju-mentor, studējošo profesionālās kompetences pilnveidi, 9) kopīgas valsts mēroga reflektantu un izglītības iestāžu piesaistes un atlases kampaņas veidošana, 10) pastiprinātas profesionālā atbalsta sistēmas nodrošināšana studējošajiem (mācību grupas, mērķstipendijas).

II. RESURSI UN NODROŠINĀJUMS

2.1. Studiju bāze

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” īstenošanā ir iesaistītas sekojošas DU struktūrvienības, kuru savstarpējo sadarbību nosaka DU *“Nolikums par studiju virzienu un programmu Daugavpils Universitātē”*¹⁸:

Izglītības un vadības fakultātes (IVF) docētāji nodrošinās studiju kursu docēšanu, pedagoģisko prakšu vadību un diplomdarbu izstrādes vadību, kā arī nodrošinās atbilstošo palīgpersonālu programmas administrēšanai. Pedagoģijas un pedagoģiskās psiholoģijas katedras (PPPK) , sekretāre M. Irbe) un Sporta katedras (SP, sekretāre L. Truka) palīgpersonāls veiks pienākumus, kas saistīti ar docētāju slodzes sagatavošanu, datu ievadīšanu un izmaiņu veikšanu informatīvajā sistēmā DUIS vēlētām akadēmiskajam personālam un līgumu noslēgšanu ar viesdocētājiem, kā arī viņu darba samaksas dokumentācijas sagatavošanu.

IVF lietvede V. Kuzmicka nodrošinās dokumentu apriti IVF un starp fakultāti un universitātes struktūrvienībām, sagatavos, noformēs un reģistrēs dokumentus, veidos lietas saskaņā ar lietu nomenklatūru, sekos fakultātes Domes lēmumu izpildei, sagatavos līgumus par studijām, apkopos dokumentāciju un ievadīs pretendentu informāciju informatīvajā sistēmā DUIS, saskaņā ar *“Kārtību studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos Daugavpils Universitātē”*, sagatavos studējošajiem rīkojuma projektus DUIS, sekos studējošo līgumu saistību izpildei, sniegs docētājiem, studējošajiem un DU struktūrvienībām nepieciešamo informāciju, nodrošinās saraksti ar juridiskām un privātpersonām fakultātes darba jautājumos.

IVF pārvaldes sekretāre S. Ščagina pārzinās fakultātes lietvedību, sadarbojoties ar fakultātes dekānu un prodekāniem, programmu direktoriem, ievadīs DUIS sistēmā studējošo vērtējumus, sagatavos studējošo diplomus un diplomu pielikumus, izmantojot DUIS, aizpildīs sekmju žurnālus, sagatavos atzīmju lapas pārbaudījumiem un aizpildīs studējošo studiju kartes, izmantojot DUIS, informēs studējošos par studiju gaitu, saskaņos studiju plānus ar studiju programmas direktoru, ievadīs DUIS sistēmā apgūto studiju kursu vērtējumus, protokolēs valsts pārbaudījuma norisi, apkopos aizstāvēto diplomdarbu elektroniskās versijas un veidos to datu bāzi, nodos aizstāvētos diplomdarbus DU bibliotēkā.

Humanitārās fakultātes Latviešu literatūras un kultūras katedra, Rusistikas un slāvistikas katedra, Svešvalodu katedra, Angļu filoloģijas un translatoģijas katedra, Latviešu valodas katedra, Vēstures katedra nodrošinās studiju kursu docēšanu, pedagoģisko prakšu vadību un diplomdarbu izstrādes vadību.

Dabaszinātņu un matemātikas fakultātes Fizikas un matemātikas katedra, Anatomijas un fizioloģijas katedra, Informātikas katedra, Ģeogrāfijas un ķīmijas katedra nodrošinās studiju kursu docēšanu, pedagoģisko prakšu vadību un diplomdarbu izstrādes vadību.

¹⁸ “Nolikums par studiju virzienu un programmu Daugavpils Universitātē”, <https://du.lv/par-mums/par-mums/svarigakie-dokumenti/>

Humanitāro un sociālo zinātņu institūta Ilgtspējīgas izglītības centra (HSZI IIC) pētnieki, vadošie pētnieki, docētāji nodrošinās studiju kursu docēšanu, pedagoģisko prakšu vadību un diplomdarbu izstrādes vadību. HSZI IIC, otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” direktore Dr. paed., vadošā pētniece E. Oļehnoviča nodrošinās studiju programmas administrēšanu un vadību, sadarbībā ar studiju virziena “Izglītība, pedagoģija un sports” padomi un studiju virziena vadītāju, iepriekš minētā centra pētnieci, Dr. paed., Mg. psych. M. Kravali-Pauliņu.

Dzīvības zinātņu un tehnoloģiju institūta Dizaina departaments nodrošinās studiju kursu docēšanu, pedagoģisko prakšu vadību un diplomdarbu izstrādes vadību.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” īstenošanā DU tiks nodrošināta gan jauno zinātnieku iesaiste, gan arī pieredzējušu mācībspēku kapacitātes izmantošana. Komplektējot docētājus studiju programmas īstenošanai, tika ņemtas vērā ESF projektos SAM 8.2.1. un SAM 8.2.2. iekļautās prasības docētāju kvalifikācijai, piesaistot arī profesionāļus, kuri paralēli darba DU, strādā vispārējās vidējās izglītības iestādēs, kā arī ir vadošie metodiķi Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldē.

Kā būtisks kritērijs studiju programmas docētāju iesaistei bija viņu pieredze ESF projekta „Kompetenču pieeja mācību saturā” (projekta Nr. 8.3.1.1/16/I/002) īstenošanā, gan kā ekspertiem, gan arī kā ekspertu grupu vadītājiem, izstrādājot mācību saturu mācību līdzekļiem pamatzinātnībai un vispārējai vidējai izglītībai, piedaloties pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu pasākumos, kā arī mācību satura aprobācijas pieredzes apmaiņas semināros aprobācijas skolās.

Programmas īstenošanā iesaistītie docētāji aktīvi darbojas Baltijas un Melnās jūras reģiona konsorcijs (*Baltic and Black Sea Circle Consortium in Educational research/BBCC*) izglītības pētījumos, piedaloties BBCC ikgadējās starptautiskajās konferencēs. Pašreiz BBCC ir viens no lielākajiem starptautiskajiem tīklojumiem skolotāju un augstākās izglītības pārorientēšanā uz ilgtspējīgas attīstības mērķi.

Programmas īstenošanā iesaistītie docētāji regulāri publicējas starptautiskajā žurnālā *Journal of Teacher Education for Sustainability*, kas iekļauts SCOPUS datu bāzē kopš 2007. gada. <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=17700156732&tip=sid>

Docētāji ir iesaistīti starptautiskās Doktorantūras skolas īstenošanā, kas ir virzīta uz akadēmisko rakstīšanas prasmju un ilgtspējīguma kompetences saturu un virssaturu, uz starpdisciplinārās un transdisciplinārās pieejas tēmu aktualizāciju augstākajā izglītībā un skolas un augstskolas pedagoģijā.

Studiju programmas kvalitatīvas īstenošanas būtisks garants ir DU starptautiskās sadarbības pieredze ar zinātniekiem no vairāk kā 60 ārvalstu universitātēm, tai skaitā: Berlīnes Brīvo universitāti (Vācija), Čārlza Darvina universitāti (Austrālija), Dienvidoregonas universitāti (ASV), Edžhilas koledžu (Anglija), Edinburgas universitāti (Anglija), Fehtas universitāti (Vācija), Fordhemas universitāti (ASV), Helsinku universitāti (Somija), Hercena Pedagoģisko universitāti (Krievija), Austrumsomijas universitāti (Somija), Jorkas universitāti (Kanāda), Klaipēdas universitāti (Lietuva), Krakovas Pedagoģisko akadēmiju (Polija), Oslo universitātes koledžu (Norvēģija), Rodas universitāti (Dienvidāfrika), Stokholmas izglītības institūtu (Zviedrija), Šaļu

universitāti (Lietuva), Tallinas universitāti (Igaunija), Tamperes Tehnoloģisko universitāti Pori (Somija), Tenesijas universitāti (ASV), Upsalas universitāti (Zviedrija), Viļņas universitāti (Lietuva), Vitauta Magnus universitāti (Lietuva), Vitebskas Valsts universitāti (Baltkrievija), Ziemeļkolorado universitāti (ASV) u.c. Svarīgākās sadarbības formas ir pieredzes apmaiņa, līdzdalība konferencēs, stažēšanās, kopīgu pētījumu plānošana un veikšana mācībspēkiem un doktorantiem.

DU ir ilgstošas sadarbības pieredze ar daudzām partneruniversitātēm, kurās studējošie un akadēmiskais personāls var pilnveidot savu akadēmisko, darba, valodas un kultūras pieredzi: Jorkas Sv. Džona universitāte (Apvienotā Karaliste), KATHO (Beļģija), Sofijas Universitāte (Bulgārija), Universitātes koledža UCC (Dānija), Tartu Universitāte (Igaunija), Paņevezas Kolēģija (Lietuva), Kužavu un Pomožes Universitāte Bidgoščā, Hingera Profesionālās izglītības valsts skola Plocā, Augstākā pedagogiskā skola TWP Varšavā (Polija), Mursijas Universitāte (Spānija), Anadolu Universitāte, Čukurova Universitāte, Hačetepes Universitāte (Turcija), Tessedika Samjuela Koledža (Ungārija).

Docētāju pedagogisko kapacitāti nodrošinās arī plaša starptautiska sadarbība, kas ir izveidojusies konkrētu projektu ietvaros, kā piemēram, Nordik Plus, Baltijas Universitāšu programma (www.bup.fi), "Soli pa solim" u.c. Piedaloties UNESCO/UNITWIN starptautiskajā projektā "Reorienting Teacher Education to Address Sustainability", ir izveidoti vairāki starptautiski sadarbības tīklojumi, izveidoti pasaulē atzīti zinātniskie žurnāli ar starptautisku redakciju, kā arī regulāri rīkota starptautiskā BBCC/JTEFS konference, kas kopš 2003. gada notiek kādā no BBCC tīklojuma partnervalstīm.

2.2. Informatīvais un metodiskais nodrošinājums

Metodiskais nodrošinājums studiju programmas īstenošanai DU ir plašs un sagatavots atbilstoši izglītības zinātņu nozares specifikai. DU, līdzās tradicionālajiem informācijas resursiem, tiek nodrošināta pieeja vairāk nekā 100 000 abonētajiem e-resursiem dažādās zinātņu nozarēs. Studiju kursu daudzveidības paplašināšanai tiek izstrādāti un ieviesti jauni e-studiju kursi un aktualizēti un modernizēti jau esošie metodiskie materiāli MOODLE vidē, veidojot materiālus arī angļu valodā. Daugavpils Universitātes informācijas sistēmas (DUIS) principi paredz, ka studiju programmu studiju kursi tiek ievietoti e-studijās (MOODLE vidē), kurā atbilstoši kursu satura pilnveidošanai un papildināšanai notiek ievietoto materiālu aktualizācija, iekļaujot kursu aprakstos jaunāko zinātnisko un metodisko literatūru. E-studiju vide tiek izmantota arī zināšanu novērtēšanā un studējošo un mācībspēku komunikācijā, studējošo studiju rezultātu novērtēšanas sistēma un kritēriji, kā arī attiecīgie normatīvie akti ir pieejami DU informatīvajā sistēmā (DUIS).

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” mācībspēki regulāri izstrādā un sagatavo publicēšanai ne tikai savu zinātnisko pētījumu rezultātus, kas kā monogrāfijas vai zinātniskie raksti tiek citēti augsta līmeņa zinātniskajās datu bāzēs, bet izstrādā un publicē arī metodiskos materiālus un mācību līdzekļus, kuru saraksts ir pieejams šī dokumenta 5. pielikumā “2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” mācībspēku pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts”.

Studiju programmas attīstības gaitā tiks izveidoti atbalsta materiāli (rokasgrāmatas) studējošajiem darba vidē balstītu studiju īstenošanai, pedagogiskās prakses norisei un analīzei, atbalsta materiāls prakšu vadītājiem (mentoriem), kā arī vadlīnijas diplomdarba izstrādei.

Daugavpils Universitātes (DU) bibliotēkas vispārīgs raksturojums

Daugavpils Universitātes bibliotēka ir iekļauta Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā (BLB0524) un 2017. gada 16. maijā saņēmusi Bibliotēkas akreditācijas apliecību un tai atkārtoti uz pieciem gadiem piešķirts vietējas nozīmes bibliotēkas statuss.

Bibliotēkas darba laiks, pieejamība informācijas resursiem un pakalpojumi

Bibliotēkas darbības pamatprincips ir tās pakalpojumu pieejamība ikvienam lietotājam, nodrošinot vienādu pakalpojumu klāstu un kvalitāti visās DU struktūrvienībās. Piedāvāto pakalpojumu daudzveidība, bibliotēkas telpu plānojums un tās darba laiki arī turpmāk būs cieši saistīti ar lietotāju informacionālo vajadzību apmierināšanu.

DU bibliotēkas darba laiks ir pielāgots studējošo vajadzībām. Bibliotēkas klientiem darba dienās darba laiks ir nodrošināts no plkst. 9.00 līdz 20.00, bet sestdienās no plkst. 9.00. līdz 16.00. Bibliotēka izvietota 2 telpās, kuru kopējā platība ir 1000 m², tā atrodas Daugavpilī, Parādes ielā 1 un Vienības ielā 13. Bibliotēkā tiek nodrošināti visi pakalpojumi, kas veicina patstāvīgu studiju darbu. Pakalpojumi tiek sniegti saskaņā ar DU Bibliotēkas lietošanas noteikumiem, kas apstiprināti 2014. gada 20. oktobrī ar DU rektora rīkojumu Nr. 5-4/205. Pakalpojumus atbilstoši lietošanas noteikumiem var izmantot DU studējošie, mācībspēki, personāls, citas bibliotēkas, citu augstskolu studējošie, kā arī ikviens iedzīvotājs. DU Bibliotēka sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus un maksas pakalpojumus.

Bezmaksas pamatpakalpojumi

- Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana e-katalogā <https://biblio.du.lv/Alise/lv/home.aspx>, rezervēšana, izmantošanas termiņu pagarināšana, kā arī bibliotēkas informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām. Pakalpojums pieejams DU bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot elektronisko katalogu no jebkuras mobilās ierīces un vietas, kur pieejams internets.
- Informācijas resursu piegāde DU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no Latvijas Nacionālās bibliotēkas un citām valsts nozīmes bibliotēkām.
- Pašapkalpošanās. Bibliotēkā ir pieejama pašapkalpošanās sistēma grāmatu izsniegšanai un nodošanai. Pie abiem mācību korpusiem ir pieejamas grāmatu nodošanas iekārtas. Ar iekārtu palīdzību lietotāji patstāvīgi var saņemt un nodot informācijas resursus.
- Brīvpieejas lasītavas, datoru un interneta izmantošana. Lasītavā iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros datorus, t. sk. lietotāju personālos, interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās DU ēkās. Bibliotēkā lietotājiem ir pieejamas 60 darba vietas (15 datorizētas un 45 nedatorizētas darba vietas).
- Uzziņas un konsultācijas. Viena no galvenajām bibliotēkas darba jomām ir lietotāju

informacionālā apkalpošana -konsultēšana, uzziņu sniegšana, lietotāju apmācības un atbalsts lietišķajā pētniecībā. Bibliotēkas Bibliogrāfijas un informācijas sektors nodrošina bibliotēkas oficiālo un kopējo informacionālās apkalpošanas servisu. Lietotājiem ir iespējams saņemt individuālās konsultācijas un uzziņas bibliotēkā, pa e-pastu. Konsultācijas sniedz arī ikviens lasītavas un abonementa darbinieks uz vietas bibliotēkā vai pa tālruni, vai, izmantojot e-pastu. Bibliotēkas personāls sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, precizējošās u. c. uzziņas un konsultācijas DU studējošajiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam. Neskaidrību gadījumos lietotāji var izmantot arī DU portāla bibliotēkas sadaļā pieejamās iespējas "Jautā bibliotēkām".

- Lietotāju apmācības. Studiju līmeņa kvalitātes paaugstināšanā būtiskas ir indivīda zināšanas un prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot kvalitatīvus informācijas resursus un e-vides rīkus. Lietotāju prasmju un iemaņu pilnveidei bibliotēka sadarbībā ar fakultātēm regulāri organizē Informācijas pratības nodarbības.

Maksas pakalpojumi

DU Bibliotēkas maksas pakalpojumu saraksts un kavējuma naudas cenrādis apstiprināts DU Senāta sēdē 2014. gada 16. jūnijā, protokols Nr. 5.

- Par maksu tiek veikta kopēšana no Bibliotēkā esošajiem dokumentiem, ievērojot Autortiesību likumu, izdruka ar printeri, skenēšana.
- SBA, SSBA pakalpojums. Informācijas resursus, kuru nav Latvijas bibliotēkās, Bibliotēka saviem lietotājiem piedāvā pasūtīt no citām bibliotēkām un dokumentu krātuvēm Latvijā, izmantojot Starpbibliotēku abonementu vai pasaulē, izmantojot Starptautisko starpbibliotēku abonementa pakalpojumu, kā arī ir iespējams saņemt zinātnisko rakstu elektroniskās kopijas izdrukās veidā un pa e-pastu.

Bibliotēkas krājums

Bibliotēka krājumu veido atbilstoši DU studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, tādējādi nodrošinot ar informāciju visus DU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības (gan fundamentālās, gan lietišķās) jomās. Bibliotēka nodrošina informācijas resursu¹⁹ iegādi pēc DU fakultāšu pasūtījumiem, ko ir izskatījusi un apstiprinājusi DU Budžeta komisija.

2019. gadā bibliotēkas lietotājiem ir pieejami 274 306 vienību informācijas resursu. Bibliotēkas krājumā ar atbilstību otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" specifikai ir iekļauts sekojošs skaits drukāto izdevumu eksemplāru:

¹⁹ Informācijas resurss – iespieddarbs, nepublicēts materiāls un elektronisks izdevums.

2.2.1. tabula

Drukāto izdevumu skaits DU bibliotēkā atbilstoši studiju programmas specifikai

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Skolotājs" (kopā drukātie izdevumi bibliotēkas krājumā, eks.)		
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi
9 959	6 096	200
t.sk. sadalījumā, atbilstoši studiju satura specifikai (eks. skaits)		
Izglītības psiholoģija		1 171
Skolotāja profesionālā darbība		595
MATEMĀTIKAS MĀCĪBU JOMAS METODIKA		1 319
DABASZINĀTŅU MĀCĪBU JOMAS METODIKA		1 828
Dabaszinātņu jomas bioloģijas satura metodika		924
Dabaszinātņu jomas fizikas satura metodika		406
Dabaszinātņu jomas ģeogrāfijas satura metodika		115
Dabaszinātņu jomas ķīmijas satura metodika		383
TEHNOLOĢIJU MĀCĪBU JOMAS METODIKA		57
KULTŪRAS IZPRATNES UN PAŠIZPAUSMES MĀKSLĀ MĀCĪBU JOMAS METODIKA		1 761
VALODU JOMAS MĀCĪBU METODIKA		2 055
Svešvalodas un otrās valodas mācību metodika		1629
Latviešu valodas un literatūras mācību metodika		563
Krievu valodas un literatūras mācību metodika		1 049
SOCIĀLĀS UN PILSONISKĀS JOMAS MĀCĪBU METODIKA		821
VESELĪBAS UN FIZISKĀS AKTIVITĀTES MĀCĪBU JOMAS METODIKA		352
		Kopā: 16 255 eksemplāri

Atbilstoši *DU attīstības stratēģijai 2015. – 2020. gadam* bibliotēka mērķtiecīgi palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu attālinātās piekļuves iespējas, lai nodrošinātu lietotājiem iespēju izmanto resursus attālināti. Bibliotēkai piešķirtā finansējuma ietvaros datu bāzu skaits tiek mērķtiecīgi izvērtēts. Katru gadu tiek analizēta abonēto datu bāzu izmantojamība un aptaujāti lietotāji par jaunu datu bāzu iegādes nepieciešamību. ESF projekta "Daugavpils Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" modernizācija Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai" (Nr. 8.2.1.0/18/I/005) netiešo izmaksu ietvaros DU ir paredzējusi finansējumu studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" informatīvās un metodiskās bāzes pilnveidošanai.

Abonētie daudznazaru e-resursi, kas ietver materiālus otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" specifiku

Aktuālās normatīvo aktu izmaiņas izglītības jomā – ikmēneša e-izdevums par aktuālām normatīvo aktu izmaiņām izglītības jomā.

Cambridge University Press - humanitārās un sociālās zinātnes.

EBSCO Academic Search Complete - viens no vērtīgākajiem zinātniskās informācijas resursiem, kurā pieejama informācija no vairāk kā 12 500 pilna teksta, to skaitā 7 300 zinātniski recenzētiem žurnāliem. Datu bāze piedāvā iespēju arī apskatīt anotācijas 12 500 žurnāliem un 13 200 grāmatām, ziņojumiem un konferenču materiāliem.

Izglītība un Kultūra – e-laikraksts ietver informāciju par visu, kas svarīgs izglītībā, nodrošinot informatīvo atbalstu augstskolu mācībspēkiem un studējošajiem, kā arī skolās strādājošajiem skolotājiem, vadībai un administrācijai.

Letonika- uzziņu un tulkošanas sistēma, kuras galvenais mērķis ir sniegt sistematizētu, enciklopēdisku uzziņu un tulkošanas informāciju. Letonika piedāvā meklēt un strādāt ar informāciju, kas atrodama 11 enciklopēdijās u.c. uzziņu resursos, 13 vārdnīcās (tulkojošās, skaidrojošās, terminoloģijas), kā arī kolekcijās ar 10 000 attēliem, audioierakstiem un video materiāliem. Datu bāzē pieejama arī latviešu literatūras bibliotēka ar 200 pilna teksta literārajiem darbiem un valodas atbalsta krātuve ar palīgmateriāliem latviešu valodai. Letonika.lv kalpo kā ceļvedis Latvijas kultūrā, vēsturē, valodā, dabā un literatūrā.

LETA- ziņas un arhīvs- piedāvā iespēju operatīvi meklēt publicētās ziņas, foto, video, preses relīzes, rakstus no Latvijas preses izdevumiem, statistiku un citu informāciju.

Lursoft - laikrakstu bibliotēka.

NOZARE.LV - aktuālā informācija svarīgākajās Latvijas nozarēs.

Pirmsskolā -e-žurnāls par aktuālo, kas saistīts ar izglītību līdz skolas gaitu uzsākšanai: psihologu ieteikumi, praktiska pirmsskolu pieredze, metodiskie materiāli.

ScienceDirect – izdevniecības Elsevier datu bāze humanitārajās un sociālajās zinātnēs, kā arī dabas un tehniskajās zinātnēs, dzīvības zinātnēs un medicīnā. Datu bāze satur informāciju par vairākiem tūkstošiem Elsevier izdoto žurnālu un grāmatu. DU pieejams ap 2650 žurnālu pilno tekstu, kas izdoti galvenokārt no 2002. gada līdz jaunākajam žurnāla numuram, kā arī vairāk nekā 350 e-grāmatu.

Skolas Psiholoģija- e-žurnāls par emocionālo vidi un attiecībām skolā, par saskarmes jautājumiem starp skolotājiem, skolēniem un vecākiem, par bērnu uzvedību, skolotāja darbu, sevis iepazīšanu, apzināšanu un izprašanu.

Skolas vārds- e-žurnāls izglītības iestāžu vadītājiem, skolotājiem un atbalsta personālam, satur analītiskus rakstus par aktuālām izglītības problēmām, lēmumu skaidrojumus, skolu projektu pieredzi u. c. aktuālu informāciju.

Scopus - izdevniecības Elsevier daudznazaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze.

Vecākiem - e-žurnāls paredzēts pirmsskolas un sākumskolas bērnu vecākiem un skolotājiem

Web of Science - daudznazaru datubāze.

Brīvpieejas resursi, kas ietver informāciju atbilstoši otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" specifikai

Ad Access, Ancient History Encyclopedia, ArXiv.org, Beazley Archive, Cambridge Dictionary, ChemSpider, Cogent OA, CogPrints, Directory of Open Access Books, Eurostat Data, IEEE Open, IMSLP Petrucci Music Library, Journals for Free, Language Science Press, LearnChemistry, LR Centrālās Statistikas Pārvaldes datu bāze, OAPEN (Open Access), Old Maps Online, Online

College Classes, Open Access Research Database (International Journal of Scientific and Research Publications), OpenGeoscience, Google Scholar, Periodika.lv, Zenodo.

2.3. Finansiālā bāze

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" studējošajiem ir paredzētas tikai valsts budžeta finansētās studiju vietas, papildus tam Izglītības un zinātnes ministrija ESF projekta Nr.8.2.1.0/18/I/005 "Daugavpils Universitātes studiju virziena „Izglītība, pedagoģija un sports” modernizācija Latvijas izglītības sistēmas ilgtspējīgai attīstībai” ietvaros ir paredzējusi DU 15 mērķstipendijas motivētāko un izglītības zinātņu jomas lietišķās pētniecības darbā ieinteresētāko studējošo atbalstam konkursa kārtībā. Studiju programmas studiju vietas bāzes finansējums nodrošinās kvalitatīvu studiju procesu un pietiekamu finansiālo bāzi un rentabilitāti studiju programmas īstenošanai pie nosacījuma, ka DU piedāvātajās un studējošo izvēlētajās atsevišķajās specializācijās tiks uzņemti vismaz 3 studējošie (skat. 2.3.1. tabulu).

2.3.1. tabula
2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Skolotājs” finansiālā nodrošinājuma un rentabilitātes aprēķins

Nr. p.k.	Nosaukums	Summa (EUR)
1.	Darba algas fonds uz 1 studējošo	1029
2.	Darba devēja VSAOI 24.09% uz 1 studējošo	248
3.	Komandējumu un dienesta braucienu izmaksas uz 1 studējošo	14
4.	Pakalpojumi uz 1 studējošo	98
5.	Materiālu, energoresursu, ūdens un inventāra izmaksas uz 1 studējošo	97
6.	Grāmatu un žurnālu iegādes izmaksas uz 1 studējošo	48
7.	Iekārtu iegādes un investīciju izmaksas uz 1 studējošo	234
8.	Netiešās izmaksas uz 1 studējošo	663
Kopā 1 studējošā izmaksas		2431

Valsts dotācija uz vienu studējošo gadā sastāda 2506 EUR, viena studējošā izmaksas sastāda 2431 EUR, tādējādi faktiskais ienesīgums uz vienu studējošo sastāda 75 EUR.

2.4. Materiāltehniskā bāze

Studiju procesa nodrošināšana galvenokārt notiks DU studiju korpusā Parādes ielā 1, kur atrodas Izglītības un vadības fakultāte un ikdienā strādā studiju programmā iesaistītie docētāji. Auditorijas Parādes ielā 1 atbilst studiju procesa vajadzībām, tajās ir uzstādīts nepieciešamais tehniskais aprīkojums (datori, video projektori, multifunkcionālās ierīces). Studiju procesā un patstāvīgo lietišķo pētniecisko projektu realizēšanā var izmantot: DU CISCO System Networking Local Academy datorklasi ar jaunu piekļuves tehnoloģiju; DU Multimediju centra tehniskos resursus; Izglītības un vadības fakultātes, Dabaszinātņu un matemātikas fakultātes datorklases

(visiem datoriem ir interneta pieslēgums un ir iespējams izmantot SPSS programmas paketi datu apstrādei); DU Informācijas tehnoloģiju centra tehniskos resursus; kopēšanas iekārtas; vizuālās prezentācijas iekārtas; video filmēšanas, video montēšanas iekārtas, audio iekārtas, kā arī Dabaszinātņu un matemātikas fakultātes un Dzīvības zinātņu un tehnoloģiju institūta laboratorijas.

Valodu jomas studiju kursu apguve tiks nodrošināta ar Humanitārās fakultātes Vienības ielā 13 mūsdienīgo materiāli-tehnisko aprīkojumu, t.sk. izmantojot lingafonijas kabinetu. DU HF pieejama sinhronās tulkošanas iekārta (kopā ar aprīkojumu 60 cilvēkiem un iespēju tulkot trīs valodās) un videokonferences iekārta, 101., 301., 307., 313. aud. ir aprīkotas ar interaktīvo tāfeli.

Infrastruktūra

DU infrastruktūra ļauj pilnībā īstenot studiju programmu. Sadarbībā ar diplomdarba vadītājiem un studiju programmas īstenošanā iesaistīto akadēmisko personālu tiks nodrošināta iespēja padziļināti veikt izglītības zinātņu jomas pētījumus, balstoties uz pieejamajiem zinātniskajiem avotiem DU bibliotēkā, iepazīstoties ar veiktajiem pētījumiem un īstenotajiem projektiem.

Labiekārtotajās studiju auditorijās ir iespēja izmantot internetu, audio, video un projekcijas aparatūru, multimediju ierīces un programmatūru, datorklases studējošo vajadzībām. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" materiāli tehniskais un metodiskais nodrošinājums pilnībā atbilst studiju programmas mērķiem un uzdevumiem.

Studējošie var izmantot dažādas DU telpas: datorklases, auditorijas konsultācijām, sanāksmēm, bibliotēkas telpas literatūras analīzei, patstāvīgo un lietišķo pētniecisko darbu sagatavošanai, kā arī speciāli aprīkotas telpas konferenču rīkošanai, studiju un ārpusstudiju aktivitātēm.

DU darbojas datorklases, kas ir nodrošinātas ar pētījumu metožu apguvei nepieciešamo programmatūru (MS Office, SPSS, GIS, u.c. datu vizualizācijas rīkiem un lietotnēm).

Lai nodrošinātu tehnoloģiju jomas skolotāju sagatavošanu DU, ir pieejams ir sekojošs nodrošinājums:

- modernas datorklases ar licencētu programmatūru, kuru var izmantot mācot programmēšanu, darbu ar biroja lietotnēm, interaktīvu mācību materiālu sagatavošanu, datorgrafiku, automatizētās projektēšanas sistēmas (2D un 3D CAD), multimediju tehnoloģijas un citas tēmas atbilstoši skolas mācību programmu prasībām. Kopumā tās ir 8 datorklases ar kopējo datoru skaitu virs 110 gab.;
- STEM projekta ietvaros ir iegādāts robotikas pamatu apmācības komplekts (LEGO EV3 Educational bundle) un apmācību darbam ar to ir izgājuši DU informātikas katedras docētāji;
- lai nodrošinātu ciparvadības darbgaldu programmēšanas un apkalpošanas apmācību ir iegādāta CNC simulēšanas programmatūra SwanSoft CNC Simulator (15 licences). Papildus tam DU rīcībā ir rūpniecisks CNC frēzēšanas darbgalds OptiMill F80. DU darbinieki ir apmācīti darbam ar to autorizētā mācību centrā (Baltec CNC <http://www.baltec-cnc.com>);

- STEM projekta ietvaros tiks iegādāts tehniskais nodrošinājums, lai mācību procesā varētu mācīt elektronikas un robotikas pamatus;
- DU Informātikas katedras rīcībā ir tehniskais un programmatūras nodrošinājums, lai mācītu studējošajiem rūpniecisko robotu programmēšanas pamatus.

Studējošo un docētāju rīcībā ir video/datu projektori, kas tiek izmantoti gan datorklasēs, gan arī citās auditorijās lekciju un semināru materiālu demonstrēšanai. DU docētāji arvien aktīvāk iesaistās studiju materiālu sagatavošanā *MOODLE* vidē. Studējošie ar mācībspēkiem var sazināties, izmantojot e-pastu, *Skype* vai *MOODLE* vidi. DU ir pieejamas auditorijas ar sinhronās tulkošanas kabīnēm, kas nepieciešamas vieslekciju nodrošinājumam.

Studējošajiem pieejamajos datoros tiek izmantotas gan standarta biroja programmas, programmatūra darbam ar internetu un informācijas publicēšanai tajā, gan specializētas programmas pētījumu rezultātu apstrādei (piemēram, *SPSS*). Datoros ir uzstādītas programmas ar multimediju iespējām, kas tiek izmantotas svešvalodu prasmju pilnveidei.

Studiju vides pieejamība

2015. gadā DU noslēdzās projekts „*Daugavpils Universitātes studiju programmu kvalitātes uzlabošana un vides pieejamības nodrošināšana*”, ko līdzfinansēja Eiropas reģionālās attīstības fonds (ERAF). Projekta ietvaros tika īstenota DU infrastruktūras modernizēšana un pielāgošana personām ar īpašām vajadzībām, tādējādi uzlabojot vides pieejamību personām ar funkcionāliem traucējumiem (kustību, redzes, dzirdes traucējumiem). Mācību auditorijas ir pieejamas cilvēkiem ratiņkrēslos - ierīkoti lifti un pacelājs, likvidēti sliekšņi, piemērots durvju platums. Informācija pieejama vājredzīgiem un vājdzirdīgiem cilvēkiem - ierīkoti projicēšanas aparāti, skaņu pastiprinoša aparatūra; tika izveidotas bērnistabas, kas paredzētas studējošajiem jauniešiem - mazuļa pārtīšanai un barošanai, un rotaļistaba – studējošo bērnu nodarbināšanai nodarbību laikā. 2016.gadā nominācijā *Izglītība visiem* DU saņēma Apeirona balvu, kas liecina par universitātes vides pieejamības kvalitāti.

III. STUDIJU SATURS UN ĪSTENOŠANAS MEHĀNISMS

3.1. Studiju programmas saturs

Studiju programmas saturu veido studiju kursi 40 KP apjomā (MK noteikumi Nr.512)²⁰, dalot tos nozares teorētiskajosursos (6 KP), diplomdarba izstrādē (10 KP), pedagoģiskajā praksē (20 KP) un integrētās mācību metodikasursos (4 KP), kas veidoti atbilstoši projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" („Skola2030”) izstrādātajām mācību jomām: matemātikas, dabaszinātņu, valodu, tehnoloģiju, kultūras izpratnes un pašizpaušme mākslā, sociālās un pilsoniskās jomas, veselības un fiziskās aktivitātes (MK noteikumi Nr. 747)²¹. Matemātikas jomas mācību metodiku studējošie apgūs 4 KP apjomā. Integrētajā dabaszinātņu mācību jomas metodikas sadaļā visiem studējošajiem kopīgi tiks lasīta dabaszinātņu jomas mācību metodika (2 KP), savukārt izvēlei tiks piedāvātas specializācijas bioloģijas, fizikas, ģeogrāfijas, ķīmijas satura metodikas apguvei 2 KP apjomā. Tehnoloģiju jomā studējošiem tiks dota iespēja specializēties datorikas vai dizaina un tehnoloģiju mācību metodikas apgūvē, savukārt kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā jomā studējošiem kopīgi tiks lasīta jomas mācību metodika (2 KP) ar iespēju izvēlēties specializāciju vizuālās mākslas, teātra mākslas, mūzikas vai literatūras mācību metodikas padziļinātai apguvei (2 KP). Valodu jomā studējošie varēs izvēlēties specializāciju latviešu valodas un literatūras vai krievu valodas un literatūras mācību metodikas apguvei (4 KP), savukārt, izvēloties svešvalodas un otrās valodas mācību metodikas apguvi, angļu valodas mācību metodikas studijas (2 KP) tiks piedāvātas kombinācijā ar latviešu valodas kā otrās svešvalodas, krievu valodas, vācu valodas, spāņu valodas, franču valodas, zviedru valodas mācību metodikas apguvi (2 KP). Sociālās un pilsoniskās jomas mācību metodikas apguve ietvers gan vēstures (2 KP), gan sociālo zinību mācību metodiku (2 KP), savukārt, veselības un fiziskās aktivitātes jomā tiks apgūta veselības mācību metodika (2 KP) un fiziskās aktivitātes mācību metodika (2 KP). Studiju programmas plānojumu skat. 2. pielikumā.

Tā kā studiju programmā tiek paredzētas trīs dažādu veidu atšķirīgas uzņemšanas prasības, tiek plānots, ka studējošo lielākās daļas iepriekš iegūtā izglītība atbildīs 1. variantam (bakalaura un/vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība izvēlētajās mācību jomas atbilstošā zinātnes nozarē), salīdzinoši mazākas daļas iepriekš iegūtā izglītība atbildīs 2. variantam (bakalaura un/vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība un studiju programmas ietvaros apgūti mācību jomai atbilstoši studiju kursi vismaz 12 kredītpunktu apjomā), bet 3. variants (bakalaura un/vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar mācību jomu nesaistītā nozarē, bet DU iestājpārbaudījumā izvēlētajā mācību jomā iegūts vērtējums ļoti labi/teicami/izcili (8-10)) tiek paredzēts izņēmuma gadījumiem, ja reflektants atlasē uzrādīs ļoti augstu motivācijas pakāpi un ļoti labas līdz izcilas zināšanas DU iestājpārbaudījumā izvēlētajā mācību jomā. Reflektantu atlases un uzņemšanas prasības nodrošinās iespēju studiju procesu organizēt pēc vienotiem principiem un studiju plānojuma, neatkarīgi no tā, pēc kura varianta reflektants tika uzņemts studijām, jo viņam būs iespēja specializēties vienā mācību jomā.

Studējošo noslodze atbilst 40 akadēmisko stundu darbam par vienu kredītpunktu (no kurām 16 akadēmiskās stundas (PLK) ir kontaktstundas, savukārt pārējās paredzētas patstāvīgam darbam).

²⁰ MK noteikumi Nr. 512 Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu. <https://likumi.lv/doc.php?id=55887>

²¹ MK noteikumi Nr. 747 (2018). Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu un pamatizglītības programmu paraugiem.

Studiju programmas mērķis, uzdevumi un studiju rezultāti zināšanu, prasmju un kompetences izteiksmē tika formulēti atbilstoši Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras²² (EKI) un Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras²³ (LKI) 6. līmenim un *profesijas standartam „Skolotājs” (2018)*²⁴, tam pakārtojot atbilstošo studiju kursu saturu.

Lai pārlicinātos, kā studiju kursu saturs nodrošinās studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanu, tika veikts studiju programmas kartējums (14. pielikums). Kartēšanā tika pārbaudīts un uzskatāmi parādīts, kādi studiju programmas studiju rezultāti tiek sasniegti studijuursos. Kartēšanas rezultātā tika precizēti atsevišķi studiju programmas un studiju kursu rezultātu formulējumi. Programmas izstrādē iesaistītie docētāji analizēja studiju kursu saturu programmas sasniedzamo rezultātu kontekstā, pilnveidoja izstrādātos studiju kursus, lai novērstu to satura pārklāšanos un nodrošinātu to pēctecību un savstarpējo papildinātību. Atkārtoti veiktais studiju programmas un studiju kursu rezultātu kartējums uzskatāmi parāda, ka, īstenojot studiju kursus, studējošajiem tiek nodrošināta iespēja sasniegt visus plānotos studiju rezultātus. Kartēšanas rezultāti (14. pielikums) parāda, ka studiju programmā iekļauto studiju kursu plānotie rezultāti atbilst studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Līdz ar to var secināt, ka studiju programmā ir nodrošināta iespēja studējošajiem sasniegt visus studiju programmā definētos studiju rezultātus.

Nākotnes darba tirgū būs izteikts pieprasījums pēc multimodāliem speciālistiem, kuri spēs veikt vairāku amatu pienākumus, strādājot vienā noteiktā amatā. Tāpēc turpmāk skolās būs nepieciešami tādi skolotāji, kuri ne tikai spēj sniegt zināšanas savas kompetences ietvaros, bet arī spēj palīdzēt skolēniem izprast saistību starp dažādām jomām un nozarēm, parādīt iespējas lietot konkrētās iegūtās zināšanas dažādos veidos, atbilstoši dažādu nozaru aktualitātēm. Tas ir nozīmīgi, jo turpmāk pieprasījums pēc šādiem izglītības speciālistiem tikai pieaugs. Skolotājam nepieciešams būt multimodāli attīstītam, lai sekmētu cilvēkus apgūt nākotnes nepieciešamās prasmes un zināšanas²⁵.

Studiju programmas absolventi varēs turpināt studijas izglītības zinātņu maģistra studiju programmās. Absolventiem būs iespēja strādāt izglītības iestādēs dažādās izglītības pakāpēs atbilstoši mācību jomas priekšmetam, kas apgūts iepriekšējās studijās. Jau šobrīd darba tirgū ir liels pieprasījums pēc eksakto zinātņu speciālistiem, tostarp arī izglītības iestādēs trūkst šo zinātņu nozaru skolotāju.²⁶

Kompetenču pieejas ieviešana ir aktualizējusi skolotājiem nepieciešamās kompetences turpmākās darbības izvērtēšanai. Skolotāju profesionālās darbības pamatā ir trīs kompetenti: 1) priekšmeta zināšanas, 2) priekšmeta metodikas zināšanas un 3) pedagoģiskās zināšanas, taču skolotāju kompetenci raksturo ne tikai noteiktas zināšanas, bet arī prasmes vadīt mācību procesu un īpaši nozīmīga ir tā kompetence, kas iegūta praktiskajā darbībā pedagoģiskās prakses laikā. Šī nostādne pamato studiju programmas nepieciešamību, jo potenciālie

²² Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu apraksti. http://www.nki-latvija.lv/content/files/EKI-limenu-apraksti_1.pdf

²³ Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) līmenim atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetenču apraksti. <http://www.nki-latvija.lv/content/files/LKI%20limenu%20aprakstu%20tabula%202017.pdf>

²⁴ Profesijas standarts “Skolotājs”. SASKAŅOTS: Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2018. gada 23. maija sēdē, protokols Nr. 4. <https://visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-048.pdf>

²⁵ Darba tirgus informācija – Latvija. (2018)

<https://ec.europa.eu/eures/main.jsp?catId=2776&countryId=LV&acro=Imi&lang=lv®ionId=LV0&nuts2Code=%20&nuts3Code=®ionName=Valsts%20Limenis>

²⁶ Brinkmane, I. (2014). Drīzumā pedagogu trūks, un par to ir jāsāk uztraukties! Izglītība un Kultūra. <http://www.izglitiba-kultura.lv/raksti/drizuma-pedagogu-truks-un-par-to-ir-jasak-uztraukties>

studējošie ir savas nozares speciālisti ar nepieciešamajām zināšanām. Pedagoģiskās prakses laikā studējošie apgūs pedagogam nepieciešamās zināšanas un prasmes, lai spētu īstenot mācību un audzināšanas procesu, kurā skolēnu mācīšanās rezultāts būtu kompetence.

Studiju programmas izveidē ņemta vērā jaunā kompetenču pieeja mācību saturā un izvirzītās prasības skolotāju profesionālajai kompetencei, kā arī nodibinājuma "Iespējamā misija" pieredze, sagatavojot skolotājus darba vidē balstītās mācībās. Darba vidē balstītās mācības ir izvirzītas kā viena no prioritātēm valstī, jo arvien vairāk darba tirgū tiek pieprasītas darbinieku praktiskās profesionālās zināšanas un pieredze, turklāt straujā tehnoloģiju attīstība un ar to saistītās pārmaiņas darba tirgū determinē darbaspējīgajā vecumā esošo cilvēku pārkvalifikāciju un nepārtrauktu kvalifikācijas pilnveidi. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programma "Skolotājs" sekmēs iespēju nodrošināt jauno speciālistu pārkvalificēšanos, ņemot vērā konkrētā perioda darba tirgus vajadzības un skolotāju trūkumu izglītības iestādēs dažādās izglītības pakāpēs.

3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms

Studiju programmas īstenošanā tiks ievērots darba vidē balstītu studiju princips, kad studējošā pedagoģiskā kompetence veidojas gan akadēmiskajā studiju vidē, gan paralēli strādājot skolā par atbilstošās mācību jomas priekšmeta skolotāju. Tāpēc studiju plānojums paredz sesiju principu, studijas organizējot periodiskos posmos, kad notiek lekcijas un semināri, kā arī akcentējot iespēju veicināt situatīvo mācīšanos. Vasaras semestra laikā, kas tiek plānots jūlija beidzamajās 2 nedēļās, notiks intensīvs 10 dienu (80 akadēmiskās stundas) studiju process, 1. nedēļu veltot studējošo zināšanu, prasmju un kompetences pilnveidei pedagoģijas un psiholoģijas jomā, bet 2. nedēļu atvēlot izvēlētas jomas mācību priekšmeta metodikas apguvei. Docētāji no studiju kursu satura atlasīs un iekļaus vasaras semestra intensīvajām studijām tās sadaļas, kas ir būtiskākās, lai nodrošinātu studējošajiem izpratni par pedagoģiskā procesa norisi izglītības iestādē un izvēlētas mācību jomas mācību priekšmetu metodikas specifiku. Savukārt, rudens semestra laikā tiek plānotas klātienē nodarbības vienu dienu nedēļā universitātē, četras dienas studējošajam pavadot studijās darba vidē - izglītības iestādē, bet pavasara semestra laikā klātienē notiks prakses semināri un diplomdarbu izstrāde sadarbībā ar diplomdarbu vadītājiem.

Visu studiju kursu apguvē tiks izmantotas daudzveidīgas studiju metodes - gan tradicionālās (lekcijas- ievadlekcijas, pārskata, problēMLEkcijas), gan interaktīvās (pāru un grupu darbs, projektu veidošana, diskusijas, lomu spēles, situāciju analīze, situāciju simulācija, lietišķās spēles u. tml.), gan laboratorijas un praktisko darbu mācību metodes. Šīs metodes atbilst inovatīvai augstskolu didaktikai, attīsta studējošā kritiski analītisko domāšanu, kā arī parāda, kā izvēlēties sasniedzamajam mērķim atbilstošas metodes. Liela nozīme studiju procesā atvēlama interaktīvām problēMLEkcijām ar aktīvu studējošo iesaisti, veicinot prasmi argumentēt savu viedokli, abpusēji gūstot atgriezenisko saikni par studiju procesa kvalitāti. Būtiski ir studējošajiem radīt pozitīvu mācīšanās pieredzi, ko viņi spētu nodot tālāk saviem skolēniem.

Kooperatīvās mācību metodes tiks plaši izmantotas semināru nodarbībās. Ar šo metožu palīdzību otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" docētāji radīs demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā, kas savukārt stimulēs studējošo personības izaugsmi.

Studējošajiem praktiskais pētnieciskais darbs tiks piedāvāts nelielās apakšgrupās vai individuāli, tā pilnveidojot viņu sadarbības un lietišķās pētnieciskās darbības prasmes, kas ir nozīmīgas skolotāja profesionālajā darbībā.

Lekcijās plaši tiks izmantotas multimediju tehnoloģijas, nodrošinot studiju materiālu pieejamību studējošajiem e-studiju vidē, kas palīdzēs apgūt studiju kursu saturu, kā arī veikt testus un cita veida pārbaudes darbus. E-studiju vide sniedz iespēju studiju procesu individualizēt atbilstoši katra studējošā vajadzībām un interesēm. Lekcijās tiks izmantoti videofilmu materiāli, lai sniegtu izpratni par docētāju stāstīto un vairāk tuvinātu teoriju praksei un darba vidē balstītām studijām, tādējādi rosinot studējošos iesaistīties diskusijās, stiprinot viņu profesionālo kompetenci.

Studējošie semestra sākumā tiks ne tikai detalizēti iepazīstināti ar prasībām kredītpunktu ieguvei jeb darbu sarakstu, kas veicami kursa apguvei semestra laikā (kursa apraksti ar prasībām tiks publicēti arī e-studiju vidē MOODLE un personīgajos profilos DUIS; katram darbam ir noteikts īpatsvars gala vērtējumā), bet arī laicīgi saņems nepieciešamo informāciju par konkrēto pārbaudes darbu, starppārbaudījumu u.c. prasībām, kā arī studējošo snieguma vērtēšanas sistēmu, darbu iesniegšanas un vērtējuma saņemšanas u.c. termiņiem. Studiju darbības kontroli, novērtējumu docētāji veiks, izmantojot dažādas formas un metodes, kā piemēram, seminārus, patstāvīgos darbus, kontroldarbus, problēmsituāciju risināšanu, testus, portfolio, lietišķās spēles, pētniecības un prakses projektu aizstāvēšanu u.c. Katra kursa apguves noslēgumā tiks organizēts pārbaudījums eksāmena formā.

Studējošo noslodze atbilst 40 akadēmisko stundu darbam par vienu kredītpunktu (no kurām 16 akadēmiskās stundas (PLK) ir kontaktstundas, savukārt pārējās paredzētas patstāvīgajam darbam).

Studentcentrētā pieeja tiks īstenota, aktualizējot studiju programmas studiju kursu saturu, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, tādējādi veicinot arī dialogu starp docētāju un studējošo par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Savukārt, korekti formulēti studiju rezultāti veicinās studējošo izpratni un līdzatbildību par mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Docētāji izmantos studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus.

Studējošie studiju procesā saņems atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem, jo studiju procesā dominēs metodes, kas veicinās studējošo profesionālo darbību, komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas nozares problēmas, modelējot mācību situācijas. Docētāju izmantotās metodes rosinās studējošo kritisko domāšanu un refleksiju, papildus tam, studiju procesā tiks ņemta vērā arī studējošo mācīšanās vajadzību daudzveidība, tādējādi veicinot aktīvāku līdzdalību studiju procesā. Izvēlētās pedagoģiskās metodes vairo studējošo mācīšanās motivāciju un pašrefleksiju.

Studiju procesa ietvaros studējošais saņems atbalstu, kas konkrētajā pedagoģiskās prakses posmā ir aktuālākais (secīgi - mācību satura plānošana, efektīvas mācību stundas plānošana, mācību jomas priekšmeta metodika un mācību metožu lietojums, atbalsts klasvadībā, vērtēšana mācību procesā, sasniegumu analīze, mācību procesa diferencēšana, digitālo rīku izmantošana utt.). Pirms patstāvīgā darba izstrādes studējošiem būs pieejami skaidri definēti vērtēšanas

kritēriji un/vai snieguma līmeņa apraksti, kas ļaus gan pasniedzējam, gan studējošajam izvērtēt darba kvalitāti un reflektēt par savu darbu.

Tiks izmantotas daudzveidīgas vērtēšanas metodes atkarībā no studiju kursa specifikas un izvirzītajām prasībām, kas atspoguļos studiju kursa aprakstos sasniedzamos rezultātus un starppārbaudījumu un pārbaudījumu sistēmu. Vērtēšanas kritēriji tiks iepriekš publiskoti. Starppārbaudījumu sistēma nodrošinās nepārtrauktu summatīvu vērtēšanu studiju kursa apguves laikā, veicinot atgriezenisko saiti par studiju rezultātu apgūšanu. Studiju sasnieguma vērtēšanai tiks izmatota arī koleģiālā novērtēšana. Daudzveidīga studiju rezultātu vērtēšana veidota tā, lai studējošie - topošie konkrētu mācību jomu priekšmetu skolotāji aprobētu daudzveidīgus vērtēšanas paņēmienus un gūtu pieredzi tos pielietot savā profesionālajā darbībā.

Vērtējot studiju rezultātus, tiks ievēroti šādi pamatprincipi:

- 1) vērtēšanas atklātības princips – atbilstoši izvirzītajam programmas mērķim un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķiem un uzdevumiem ir noteikts prasību kopums studiju rezultātu sasniegšanas vērtēšanai;
- 2) vērtējuma obligātuma princips – nepieciešams iegūt sekmīgu vērtējumu par visa programmas satura apguvi;
- 3) vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips – ir noteikta kārtība iegūtā vērtējuma pārskatīšanai;
- 4) vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips – programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus.

Studiju rezultātu sasniegšanas pakāpe tiek vērtēta 10 ballu skalā vai ar vērtējumu "ieskaitīts/neieskaitīts". Eksāmenā studiju programmas kursa apguve tiek vērtēta 10 ballu skalā, kur ļoti augsts apguves līmenis (10 - "izcili", 9 - "teicami"); augsts apguves līmenis (8 - "ļoti labi", 7 - "labi"); vidējs apguves līmenis (6 - "gandrīz labi", 5 - "viduvēji", 4 - "gandrīz viduvēji"); zems apguves līmenis (3 - "vāji", 2 - "ļoti vāji", 1 - "ļoti, ļoti vāji"). Ieskaitē studiju kursa apguves līmeņa un sasniegumu vērtējums ir "ieskaitīts" vai "neieskaitīts". Par katru apgūto studiju kursu un praksi ieskaita kredītpunktus, ja saņemts vērtējums "ieskaitīts" vai, ja 10 ballu skalā tas nav bijis mazāks par 4 - "gandrīz viduvēji".

Studiju programmas noslēgumā kārojams Valsts noslēguma pārbaudījums - diplomdarba aizstāvēšana, kurš tiek novērtēts 10 ballu skalā. Valsts noslēguma pārbaudījumu komisijas sastāvā ir komisijas vadītājs un vismaz četri komisijas locekļi. Komisijas vadītājs un vismaz puse no komisijas sastāva ir nozares darba devēji vai pārstāvji. Diplomu par augstāko izglītību, kas apliecina iegūto skolotāja profesionālās kvalifikācijas līmeni, saņem studējošais, kurš apguvis programmu un nokārtojis Valsts pārbaudījumu, iegūstot tajā vērtējumu, kas nav zemāks par 4 - "gandrīz viduvēji" ²⁷(MK noteikumi Nr.512 "Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu").

Studiju kursu īstenošanā un pilnveidē tiks iesaistīti darba devēji, uzaicinot vadīt atsevišķas seminārnodarbības, kā arī organizējot nodarbības kā pieredzes apmaiņas vizītes darba vietās.

²⁷ Nolikums par studijām Daugavpils Universitātē. <https://du.lv/par-mums/par-mums/svarigakie-dokumenti/>

Lai veicinātu studējošo lietišķās pētnieciskās kompetences attīstību, tiks nodrošināta iespēja studijuursos un paralēli darba vidē skolā analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas izglītības nozarē.

Studiju procesā tiks ņemtas vērā studējošo priekšzināšanas pedagoģijā un psiholoģijā, iepriekšējā pedagoģiskā pieredze un studējošo dažādās mācīšanās vajadzības, līdz ar to fleksibili īstenojot studiju programmu. Pakāpeniski mainoties arī studiju fiziskai videi, auditorijas kļūst ērti pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studējošie var izmantot arī digitālās tehnoloģijas. Tiks veicināta studējošo mobilitāte (studiju rezultātu atzīšana), studējošie tiks iesaistīti akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos un sociālās aktivitātēs vietējā kopienā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot studijās apgūto praksi.

Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programma tiks īstenota tā, lai studējošie tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. DU pastāv kārtība un procedūras studējošo ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studējošo apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiks izvērtēti un ņemti vērā studējošo aptauju rezultāti. Lai studiju procesa pilnveide notiktu pēc iespējas laicīgāk, anketēšana tiks veikta pēc vasaras mācībām, kā arī pēc katra semestra. Šāda datu centralizēta ievākšana un apkopošana būs ne tikai kvalitātes kontroles rīks, bet arī pierādījums programmas efektivitātei. Studējošie tiks aicināti izteikt savus ieteikumus studiju programmas un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem, programmas direktoru.

3.3. Studējošo prakses nodrošinājums

Studiju programmas koncepcija paredz darba vidē balstītas studijas, tāpēc pedagoģiskās prakses (turpmāk – prakse) norise ir ļoti nozīmīga studiju daļa. To apliecina arī praksei plānotais studiju programmas apjoms – 20 KP (no 40 KP). Prakse tiek īstenota, studējošajam pilnu studiju gadu esot darba tiesiskajās attiecībās ar izglītības iestādi, kurā viņam tiek nozīmēts skolotājs-mentors, lai atbalstītu studējošo iekļaušanās posmā jaunajā darba vidē, kā arī, lai nodrošinātu profesionālu atbalstu prakses laikā. Prakse nodrošina studējošā zināšanu, prasmju un kompetences pilnveidi atbilstoši studiju programmas mērķim, uzdevumiem un darba vides vajadzībām.

Prakses laikā studējošie izstrādā individuālu pētījuma projektu, diskutē par to studiju grupā, tādējādi apliecinot iegūto zināšanu pielietošanas prasmes zinātniskās izpētes darbā un spēju patstāvīgi iegūt, atlasīt, analizēt un kritiski izvērtēt informāciju no dažādiem avotiem un to izmantot. Izstrādājot pētījuma projektu, studējošie izmanto analītisko un kritisko domāšanu, kā arī zinātnisku pieeju problēmu risināšanā un diskusiju laikā demonstrē efektīvas komunikācijas prasmes. Prakses laikā, ievācot izglītības nozares pētījumu datus un piedaloties potenciālajos pētījumos kā dalībnieki, studējošie apliecina izpratni par pētījumu ētiku.

Lai veicinātu tālāko profesionālo pilnveidi, prakses laikā tiks organizēti semināri, kuros dažādu mācību iestāžu pārstāvji diskutēs ar studējošajiem par viņu profesionālo pieredzi, turklāt studējošiem tiks radīta iespēja iepazīties ar šo profesionāļu darbu viņu darbavietās.

Ir izstrādāts pedagoģiskās prakses nolikums (skatīt 6. pielikumā), kurā tiek definēti prakses uzdevumi un tās norises kārtība. Studējošais pedagoģisko praksi īsteno visa studiju gada laikā,

strādājot izglītības iestādē nepilnu darba slodzi, ņemot vērā, ka studiju laiks ir īss un studējošajam nepieciešams gūt pietiekami lielu praktisko pieredzi pedagoģiskajā darbā, kas garantē pedagoģijas pamatzināšanu, prasmju un kompetences pilnveidi, nodrošinot efektīvu teorijas un prakses integrāciju.

Studiju plānojums paredz, ka studijas tiek uzsāktas vasaras semestrī jūlija beigās. Studējošie pirms darba uzsākšanas izglītības iestādē apmeklē vismaz divas nedēļas ilgas intensīvas ievadstudijas, kas nodrošina sagatavotību pedagoģiskā darba uzsākšanai, kā arī veido pamatu turpmākā praksē un darba vidē balstītā studiju satura apguvei. Papildus tam, lai pilnveidotu savas pedagoģiskās un atbilstošās mācību jomas didaktikas un priekšmeta metodikas zināšanas, prasmes un kompetenci, studējošais prakses laikā saņem intensīvu individuālu atbalstu no skolotāja-mentora skolā, mācību priekšmeta metodiķa (DU prakses vadītājs), kas veicina jaunā pedagoga profesionālo izaugsmi. Papildus individuālajam atbalstam tiek īstenots arī atbalsts grupās (savstarpējā mācīšanās) - metodikas mācīšanās grupās gan skolā, gan semināros universitātē, saņemot savstarpēju atbalstu studiju grupas ietvaros, tādējādi nodrošinot iespēju studējošajiem gūt atbalstu drošā un profesionālā atbalsta grupā.

Pedagoģiskās prakses mērķis ir, strādājot par skolotāju un analizējot procesus skolā, attīstīt pedagoģiskajai darbībai nepieciešamo kompetenci un iegūt skolotāja kvalifikāciju. Praksi īsteno saskaņā ar prakses līgumu, kurā noteikti prakses mērķis, uzdevumi, prakses sasniegumu vērtēšanas kārtība, kā arī pušu pienākumi un atbildība. Prakses mērķi studējošie sasniedz, pamatojoties uz iegūtajām zināšanām, prasmēm, iemaņām un iepriekšējās darbības pieredzi.

Prakses vieta ir studējošā darba vieta - izglītības iestāde, kurā studējošais ir attiecīgās mācību jomas skolotājs un ar kuru DU ir noslēgts līgums par studējošā prakses nodrošināšanu. DU ir noslēgusi sadarbības līgumus par studējošo praksi vietu nodrošināšanu ar Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldi, Daugavpils novada domi, Preiļu novada Izglītības pārvaldi, Dagdas novada pašvaldību, Krāslavas novada Izglītības pārvaldi, Rēzeknes novada pašvaldību, Ilūkstes novada pašvaldību, Līvānu novada domi, Balvu novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvaldi, Ludzas novada pašvaldību, Jēkabpils pilsētas pašvaldību (skat. 10. pielikumu).

Prakse tiek īstenota darba attiecību formātā konkrētā izglītības iestādē, kur studējošais plāno un vada mācību stundas, par to saņemot darba attiecībās noteikto atalgojumu.

Prakses laikā studējošo atbalsta prakses vadītājs no DU puses (attiecīgās mācību jomas metodikas studiju kursu docētājs), kā arī izglītības iestādes vadītāja norīkots pieredzējis skolotājs-mentors ar prakses vadīšanai atbilstošu kompetenci, vēlams skolotāja-mentora kvalifikāciju. Skolotāja-mentora darba apmaksai tiek plānots Izglītības un zinātnes ministrijas vai attiecīgās pašvaldības finansējums. DU prakses vadītāja atalgojums par prakses vadīšanu tiek iekļauts docētāja akadēmiskajā slodzē, atbilstoši pedagoģiskās prakses nolikumam.

2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" pedagoģisko praksi veido 2 daļas (Pedagoģiskā prakse I (10 KP) un Pedagoģiskā prakse II (10 KP)). Pirmā semestra studijuursos "Skolotāja profesionālā darbība", "Izglītības psiholoģija" un "Mācību jomas integrētā metodika" ir iekļauti studiju uzdevumi, kuri balstās skolas prakses un pedagoģiskās pašpieredzes analīzē, lai topošie skolotāji gūtu informāciju par skolu, mācību darba organizāciju,

vērotu un analizētu mācību procesu, kā arī iepazītu audzināšanas darba specifiku skolā un klases audzinātāja darbību.

Studiju kursu saturs plānots tā, lai darba vidē balstītu studiju ietvaros studējošais saņem atbalstu tam, kas konkrētajā pedagoģiskās prakses posmā ir aktuālākais (mācību satura plānošana, efektīvas mācību stundas plānošana, mācību priekšmeta metodika un mācību metožu lietojums, atbalsts klasvadībā, vērtēšana mācību procesā, sasniegumu analīze, mācību procesa diferencēšana utt.).

Konkrētie pedagoģiskās prakses uzdevumi tiek definēti studiju kursu aprakstos. Tie paredz studējošā piedalīšanos prakses semināros, ikdienas darba pienākumu veikšanu skolā, kas ietver mācību stundu plānošanu un vadīšanu, skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanu un analizēšanu, reflektēšanu par savu darbu un tā rezultātu izvērtēšanu, izmantojot teorētiskās zināšanas pedagoģijā, psiholoģijā un atbilstošās mācību jomas metodikā. Pedagoģiskās prakses laikā būtisks uzdevums ir plānot un organizēt pētījumu diplomdarba izstrādei studiju noslēguma posmā skolotāja kvalifikācijas iegūšanai.

Pedagoģiskās prakses laikā nezūd saikne ar DU, jo 1. semestrī prakse noris paralēli studiju procesam, studējošie piedalās prakses semināros. Arī "Pedagoģiskās prakses II" laikā paredzēts prakses semināru darbs, tādējādi pedagoģiskā prakse tiek īstenota paralēli visam studiju procesam.

Prakses ievadkonferencē studiju programmas direktors iepazīstina studējošos ar prakses organizācijas vispārīgajiem noteikumiem, prakses organizācijas kārtību, prakses dokumentāciju un prakses saturu. Prakses seminārus vada nozares teorētisko studiju kursu docētāji, sadarbojoties ar prakses vadītājiem-apakšprogrammu mācību metodikas docētājiem (skat. 3.3.1. tabulu). Studējošie sagatavo pārskata dokumentus par praksē veiktajiem uzdevumiem, gatavojas semināriem un dalās pieredzē, kas gūta darba vidē balstītās studijās. Tiek analizētas problēmsituācijas un meklēti risinājumi pedagoģiskā procesa pilnveidei. Prakses semināros ļoti nozīmīga vieta ir atvēlējama studējošo pieredzes apmaiņai, jo studiju grupa reizē ir savstarpēja atbalsta un mācīšanās grupa un tā var būt vērtīgs emocionālais un profesionālais atbalsts studiju procesā un karjeras uzsākšanas laikā.

Skolotāja-mentora uzdevums ir atbalstīt studējošo izglītības iestādes darbības iepazīšanā, regulāri vērot studējošā vadītās mācību stundas un veicot to analīzi. Skolotājs-mentors sadarbojas ar studējošā prakses vadītāju no DU puses, regulāri sniedz informāciju par mācību stundās novēroto, sniegtajiem ieteikumiem un studējošā izaugsmi praksē, kā arī seko prakses vadītāja norādēm par mentordarbību. Lai skolotāja-mentora atbalsts studējošajam praksē būtu efektīvs, viņš vēro vismaz 1-2 studējošā vadītās mācību stundas mēnesī, paredzot laiku izvērtējošām refleksijām katras viņa vērotās mācību stundas analīzei, kā arī regulārām individuāla atbalsta sarunām ar studējošo, pārrunājot sasniegumus un izaicinājumus, sniedzot individuālu atgriezenisko saiti. Skolotājs-mentors regulāri pārrunā studējošā sniegumu arī ar DU prakses vadītāju.

Prakses noslēguma seminārā studējošais iepazīstina ar prakses rezultātiem, to izvērtēšanu veic prakses vadītājs, kopā ar teorētisko kursu docētājiem. Prakses kopējo vērtējumu veido gan izglītības iestādes skolotāja-mentora vērtējums par vērojumiem studējošā ikdienas mācību procesa plānošanā, stundu vadīšanā un analīzē, gan DU prakses vadītāja/teorētisko kursu

docētāja vērtējums par viņa vērotajām stundām, prakses dienasgrāmatu un dalību semināros, kā arī studējošā prakses pašanalīzes un prezentācijas vērtējums noslēguma seminārā.

Īpaša vērība prakses norisē pievēršama sadarbībai starp skolu un augstskolu, studējošo un skolotāju-mentor, kā arī starp studējošajiem savstarpēji ar mērķi iepazīt skolotāja darba specifiku, nodrošināt profesionālo prasmju pilnveidi. DU un izglītības iestādes sadarbība studējošā prakses laikā ir potenciāls atbalsts skolotāju-mentor un prakses vadītāju profesionālajai pilnveidei un karjeras izaugsmei.

3.3.1. tabula

Studējošo prakses norises aktivitātes un prakses vadītāju noslodze

Prakses aktivitāte	Darba noslodze (stundās)	Atbildīgā persona
Ievadkonference	2 stundas programmā uz studējošo grupu	Programmas direktors
Prakses semināru vadīšana	16 stundas programmā katrā semestrī	Studiju programmas nozares teorētisko studiju kursu docētāji
Studējošā darba uzraudzība, prakses vietas apmeklēšana, prakses norises analīze, sadarbība ar skolotāju-mentor	4 stundas vienam studējošajam	Specializācijas mācību metodikas docētāji
Prakses dokumentācijas pārbaude	2 stundas vienam studējošajam	Studiju programmas nozares teorētisko studiju kursu docētāji (50%) un mācību metodikas docētāji (50%)
Noslēguma konference	2 stundas programmā uz studējošo grupu	Programmas direktors

3.4. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēma

Studiju programmas kvalitātes nodrošināšana ir nepārtraukts pilnveides cikls. Kvalitātes nodrošināšanas politika ir daļa no DU stratēģijas. Studiju kvalitāte ir studiju sistēmas stāvoklis, kas atspoguļo studējošo mācību darbības norises atbilstību izglītības mērķiem. Viens no studiju procesa norises būtiskiem aspektiem ir programmas vadības un tās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izveide, ko koordinē DU *Studiju padome* un DU *Studiju kvalitātes novērtēšanas centrs* (SKNC), saskaņā ar *"DU studiju iekšējās kvalitātes nodrošināšanas politiku"*²⁸, kas izveidota, ievērojot Latvijas Republikas tiesību aktus, DU iekšējos normatīvos aktus un *Daugavpils Universitātes attīstības stratēģiju 2015. – 2020. gadam*. Notiek sistemātiska un regulāra studiju programmu apsekošana un pārbaude, lai pārlicinātos, vai un kādā mērā tiek sasniegts izvirzītais studiju programmas mērķis un definētie studiju rezultāti. Studiju darba kvalitātes iekšējo kontroli pastāvīgi veic studiju virziena „Izglītība, pedagogija un sports” padome,

²⁸ <https://du.lv/wp-content/uploads/2019/06/Kvalit%C4%81tes-politika.pdf>

profilējošās katedras un struktūrvienības, šo darbu koordinē un vada SKNC, DU Studiju daļa un Studiju padome. Augstākās izglītības iekšējās un ārējās kvalitātes nodrošināšanā DU sadarbojas ar LR Izglītības un zinātnes ministriju, Augstākās izglītības kvalitātes aģentūru, Augstākās izglītības padomi un Akadēmiskās informācijas centru.

Studiju procesa kvalitātes un vadības sistēmas nodrošināšanas mērķis ir garantēt programmas satura atbilstību akadēmiskās izglītības un profesionālās augstākās izglītības prasībām, kā arī Latvijas un Eiropas Savienības darba tirgus prasībām. Ņemot vērā Lisabonas konvencijas (1997), Boloņas deklarācijas (1999) un Erevānas komunikē (2015) rekomendācijas, DU tiek turpināta Daugavpils Universitātes otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" tuvināšana ES valstu universitāšu studiju programmām, vienlaikus saglabājot tās atšķirības, kas atbilst Latvijas valsts prioritātēm²⁹.

DU studiju kvalitātes uzturēšana tiek veikta ar mērķi pārraudzīt studiju programmas izpildi un plānot tās attīstību. Šo procesu regulē DU kvalitātes nodrošināšanas dokumenti "Studiju iekšējās kvalitātes politika"³⁰ un "Daugavpils Universitātes rokasgrāmata kvalitātes nodrošināšanai"³¹.

Kvalitātes monitorings notiek nepārtraukti: uzņemot studējošos, pieņemot darbā akadēmisko personālu, vērtējot un pilnveidojot studiju programmas, vērtējot struktūrvienību darbību un to vadītāju darba efektivitāti pēc pētniecības un studiju darba rezultātiem. Galvenās kvalitātes vērtēšanas formas ir 1) ārējā novērtēšana – licencēšana, akreditācija un neatkarīgo ekspertu vērtējums, ko nodrošina LR Izglītības un zinātnes ministrija sadarbībā ar DU un 2) pašnovērtējums – iekšējā kvalitātes nodrošināšanas sistēma. Studiju darba kvalitātes iekšējo monitoring pastāvīgi veic katedras un fakultātes, šo darbu koordinē un vada DU Senāta apstiprināts DU SKNC.

Nozīmīgs kvalitātes ieviešanas mehānisms ir studējošo³², darba devēju³³ un absolventu³⁴ aptaujas, balstoties uz to rezultātiem tiek veikta studiju programmu satura pārskatīšana un pilnveide. Uz visiem anketās izteiktajiem pamatotajiem viedokļiem, ieteikumiem un aizrādījumiem reaģē studiju programmu direktors, nepieciešamības gadījumā izskatot jautājumus studiju virziena padomē. Ja tiek paredzētas būtiskas studiju satura izmaiņas – tās izskata DU Studiju padome. Pēc izmaiņu veikšanas studiju programmas saturā, studiju programmas direktors informē visas iesaistītās puses (studējošos, docētājus, darba devējus, absolventus), tādējādi nodrošinot atgriezenisko saiti.

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" sekmīgu licencēšanu un realizāciju uzraudzīs DU studiju virziena „Izglītība, pedagoģija un sports” padome, kuras uzdevums ir koordinēt aktivitātes, kas nepieciešamas kvalitatīvai programmas īstenošanai. Studiju virziena „Izglītība, pedagoģija un sports” padomē tiek sekots līdzi studiju programmu atbilstībai Augstskolu likuma 55.1 pantā definētajiem kritērijiem, tostarp vienotām prasībām attiecībā uz studiju programmas īstenošanu, valsts pārbaudījumiem, iegūstamo

29 https://du.lv/wp-content/uploads/2017/12/DU_attistibas_strategija_2015.-2020.gadam_.pdf

30 "Studiju iekšējās kvalitātes politika" <https://du.lv/wp-content/uploads/2019/06/Kvalite%C4%81tes-politika.pdf>

31 "Daugavpils Universitātes rokasgrāmata kvalitātes nodrošināšanai" http://du.lv/wp-content/uploads/2016/01/2DU_rokasgramata_2011-09-26_v2.doc

32 <https://aptaujas.du.lv/>

33 https://docs.google.com/forms/d/1rkrIKtz4BfOmJS9Kccqz_PoCdDO5LCj_V2MRU5N-Lyl/edit

34 <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqCwHx3peZ8dE-fF1exziYSZu13T-Sh33UN9kyB-XQ1PRrIA/viewform>

kvalifikāciju; vienotu kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, studējošo un akadēmiskā personāla mobilitātes nodrošināšanu u.c. nozīmīgiem aspektiem.

Kvalitātes nodrošināšanas politika ir vērsta uz studiju programmai izvirzīto mērķu sasniegšanu. Studiju procesa organizācijas kvalitātes pārraudzība notiek DU mērogā visos posmos, t.i., studējošo imatrikulācijas procesu organizē DU Uzņemšanas komisija, slēdzot līgumus par studijām. Studiju līgumu slēgšanas posmā studējošie tiek iepazīstināti ar DU iekšējās kārtības noteikumiem, tiesībām un pienākumiem, kas apliecina DU studiju organizācijas kvalitātes un caurspīdīguma principu jau studiju uzsākšanas posmā.

Ir izstrādāta un tiek ievērota *Noslēguma darbu iesniegšanas kārtība plaģiātisma kontrolei Daugavpils Universitātē*, kas paredz obligātu studiju noslēguma darbu elektronisko versiju iesniegšanu un glabāšanu DU informatīvajā sistēmā *DUIS* un nodrošina iespēju salīdzināt studējošo noslēguma darbus ar iepriekšējos gados aizstāvēto darbu kopu.

Pieņemot darbā akadēmisko personālu (t. sk. struktūrvienību vadītājus), tiek izsludināts atklāts konkurss, kā gaitā potenciālie pretendenti iesniedz CV, to atbilstību vērtē atbilstošās fakultātes Dome, kurā pretendenti iepazīstina ar saviem zinātniskā un akadēmiskā darba rezultātiem. Notiek aizklātas vēlēšanas un pēc veiksmīgas procedūras norises, notiek darba līguma slēgšana.

Studiju procesa kvalitātes nodrošināšanai tiek veikti šādi pasākumi:

1. Regulāri tiek organizētas studējošo³⁵, darba devēju³⁶ un absolventu³⁷ aptaujas.
2. Reizi studiju gadā programmas direktors sagatavo studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu.
3. Docētāji regulāri pārskata studiju kursu aprakstus, aktualizē kursa saturu, papildina ar jaunāko literatūru, kā arī ar praktisko nodarbību formām.
4. Studiju gada beigās docētāji papildina savus datus iekšējā informatīvajā sistēmā (*DUIS*), kā arī aizpilda pašnovērtējuma anketu. Pēc tam tiek organizētas pārrunas ar studiju programmas direktoru. Pārrunu laikā tiek apspriesti studiju gada rezultāti un darbības pilnveidošanas iespējas un virzieni.
5. Pastāvīgi tiek veikta studiju procesa stratēģiskā plānošana, analizējot studiju programmas vājās puses, riskus, attīstības iespējas un pārējos ar to saistītos aspektus.
6. Balstoties uz studējošo, absolventu un darba devēju anketēšanas rezultātiem, tiek veikta studiju programmu satura pārskatīšana un pilnveide. Ja tiek paredzētas būtiskas studiju satura izmaiņas – tās izskata DU Studiju padome. Pirms un pēc izmaiņu veikšanas studiju programmas saturā, studiju programmas direktors informē visas iesaistītās puses (studējošos, docētājus, darba devējus, absolventus), tādējādi nodrošinot atgriezenisko saiti.
7. DU e-studiju vidē *MOODLE* tiek ievietota informācija par semestrī apgūstamajiem kursiem. Katrā kursā studējošajam ir pieejama šāda informācija: studiju kursa apraksts, patstāvīgā darba veikšanai noteiktie uzdevumi, vērtēšanas kritēriji, papildu materiāli.

³⁵ <https://aptauja.du.lv/>

³⁶ https://docs.google.com/forms/d/1rkrIKtz4BfOmJS9Kccqz_PoCdDO5LCj_V2MRU5N-Lyl/viewform?edit_requested=true

³⁷ <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfqCwHx3peZ8dE-fF1exziYSZu13T-Sh33UN9kyB-XQ1PRrIA/viewform>

8. Gala pārbaudījumu (Diplomdarba aizstāvēšana) norise notiek, veidojot komisiju saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, iekļaujot tajā darba devēju un/vai sociālo partneru pārstāvjus.
9. Ne retāk kā vienu reizi gadā tiek organizētas studiju virziena padomes tikšanās, lai pārrunātu galvenos programmas attīstības un pārvaldes virzienus. Strīdīgo jautājumu (eksāmenu vai ieskaīšu vērtējumi, studējošo un/vai docētāju iekšējās kārtības noteikumu pārkāpumi u. tml.) izskatīšanai, ja nepieciešams, tiek nodrošināta papildus studējošo pārstāvniecība studiju virziena padomē, kuras sastāvā ir studējošie no visām EKI programmu pakāpēm.
10. Informācijas apmaiņas nodrošināšanai un lēmumu pieņemšanai par studiju procesu tiek organizētas DU vai fakultātes vadības un programmas nodrošināšanā iesaistītā personāla sapulces.

Studiju virziena „Izglītība, pedagogija un sports” padome izvērtē programmas studiju procesa norisi, rezultātus un iesaka pasākumus programmas pilnveidošanai un jaunāko atziņu integrēšanai studiju saturā un procesā. Atbilstošajās struktūrvienībās apspriež iesniegtos priekšlikumus un ierosina izmaiņas studiju kursu apjomā, to saturā un kalendārajā izkārtojumā pa semestriem.

Vienlaicīgi profilējošās katedras katru semestri, ņemot vērā studējošo aptauju rezultātus, formālos studējošo sekmības rādītājus, kā arī docētāju profesionālās darbības rādītājus atbilstošajās jomās (dalība zinātniskajās konferencēs un pētījumos, kā arī līdzdalība lietīšajos pētījumos, publikācijas u.c.), detalizēti analizē katra studiju kursa saturu un tā pasniegšanas kvalitāti. Pēc tam priekšlikumi par izmaiņām studijuursos vai studiju programmā tiek apspriesti Izglītības un vadības fakultātes Domē un pēc atbalsta saņemšanas, tie tiek virzīti uz DU Studiju padomi, kas izvērtē izmaiņu pamatotību. Pozitīva Studiju padomes lēmuma pieņemšanas gadījumā izmaiņas tiek ieviestas.

Iepriekš minētās procedūras veicina nepārtrauktu studiju programmu pilnveidi, nodrošinot un uzturot sabiedrības vajadzībām atbilstošu studiju programmu piedāvājumu un radot atbalstošu un efektīvu studiju vidi studējošajiem. Tādējādi DU tiek apkopota, analizēta un vēlāk izmantota atbilstoša informācija efektīvai studiju programmu vadīšanai. Studiju programmas īstenošanas un attīstības procesā regulāri tiek pilnveidota resursu kvalitāte un paplašināts pieejamo resursu apjoms atkarībā no attīstības prioritātēm, kas, savukārt, atkarīgas no izglītības un darba tirgus prasībām.

Lai nepārtraukti pilnveidotu kvalitatīvos rādītājus un kopējo sniegumu DU stratēģijas vadlīniju izpildē, tiek noteikti konkrēti mērķi studējošo izglītošanā, zinātniskajā darbībā un inovāciju ieviešanā, vadības pasākumu, infrastruktūras un darba vides pilnveidošanā, kā arī konkrēti uzdevumi šo mērķu īstenošanai, piemēram, piedalīšanās konferencēs, sadarbības partneru piesaistīšana, dalība starptautiskos universitāšu sadarbības un mobilitātes tīklos u.c.

DU kvalitātes politika balstās uz nepārtrauktu pilnveidošanos, izcilību un attīstību, lai nodrošinātu ilgtspējīgu rezultātu sasniegšanu. Izcilības modelis ir strukturēts kvalitātes pārvaldības sistēmas modelis, kas nosaka vadlīnijas izcilības sasniegšanai DU. Tas ietver kvalitātes pārvaldības sistēmas struktūru un nosaka vadlīnijas kvalitātes pārvaldības sistēmas izveidei, uzturēšanai, pilnveidošanai un novērtēšanai. Tas ir saistoši ikvienam DU darbiniekam.

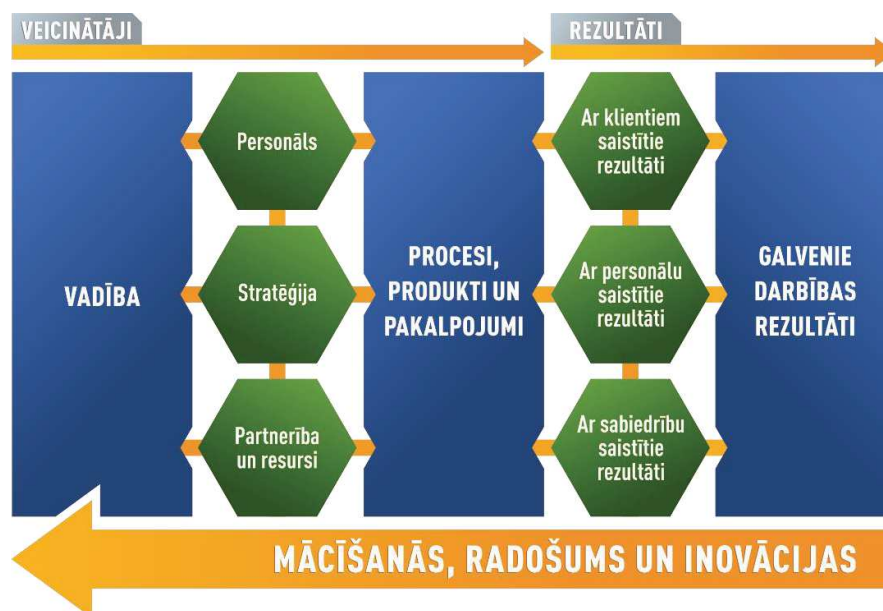
Kvalitātes modeļa principi un pasākumi paredz to, ka tikai pilnībā īstenojot noteiktās vadlīnijas, ir sasniedzami izcili rezultāti.

3.4.1. attēls. Studiju programmas iekšējās kvalitātes noteicošie faktori

Izcilības modelī ir iekļauti deviņi kritēriji (skat. 3.4.2. attēlu). Pieci no tiem aptver veicinātājus, pārējie četri – rezultātus. Veicinātāju kritēriji atspoguļo to, ko DU dara un kā to dara, savukārt rezultātu kritēriji – sasniegumus. Rezultātus sasniedz, pateicoties veicinātājiem, savukārt veicinātājus pilnveido, atgriezeniski pamatojoties uz sasniegtajiem rezultātiem. Izcili darbības rezultāti ir noteikti DU vīzijā. Efektīvi rezultāti sasniedzami ar vadības izpratni un atbalstu, mērķtiecīgi virzītu DU stratēģiju un politiku, kas īstenota ar personāla sekmīgu līdzdalību, kā arī ar pilnvērtīgas partnerības, resursus saudzējošas pieejas un procesu efektīvas pārvaldības palīdzību.

Bultas 3.4.2. attēlā ataino izcilības modeļa dinamisko pilnveides raksturu – jaunrades, inovāciju un izglītošanās nozīmību veicinātāju pilnveidošanā, kas savukārt nodrošina labāku rezultātu sasniegšanu. Izcilības modelis ļauj saprast cēloņu un seku sakarības starp darbībām, kuras DU īsteno, un rezultātiem, ko tā sasniedz (DU attīstības stratēģija).

3.4.2. attēls. Kvalitātes pārvaldības sistēmas modelis, kas nosaka vadlīnijas izcilības sasniegšanai DU

Kvalitāte galvenokārt ir mijiedarbības rezultāts starp docētājiem, studējošajiem un augstskolas studiju vidi. DU studiju kvalitātes nodrošināšana garantē studiju vidi, kurā studiju programmu saturs, studiju iespējas, materiāli tehniskā bāze un infrastruktūra atbilst mērķim. Studiju kvalitātes nodrošināšanas centrs pārrauga un pilnveido studiju kvalitātes nodrošināšanas pasākumus: studiju virzienu pašnovērtējuma procesu, studējošo, absolventu un darba devēju aptaujas, koordinē studiju programmu licencēšanas un studiju virzienu akreditācijas procedūras.

Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma DU atbilst prasībām, kas ir noteiktas standartos un vadlīnijās Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā (skat. 8. pielikumā).

3.5. Ieinteresēto pušu iesaiste studiju programmas pilnveidē

Daugavpils Universitātes kvalitātes vadības politika ietver studējošo līdzdalību studiju procesa novērtēšanā un pilnveidē. Studiju programmas izstrādē 2018./2019. studiju gadā un 2019./2020. studiju gadā tika iesaistīti līdzšinējie studējošie, kas studēja un turpina studēt profesionālā bakalaura studiju programmā "Skolotājs" (3.,4. studiju gads) un profesionālā maģistra studiju programmā "Izglītība" (maģistra grāda izglītībā un vidējās izglītības skolotāja kvalifikācijas ieguvei, 1., 2. un 3. studiju gads) un uzsākuši vai turpina darba gaitas izglītības iestādēs.

Studējošie tika lūgti izvērtēt piedāvātās izstrādnes, kas uz to brīdi bija tapušas, kā arī studiju plānojuma modeli un īstenošanas veidu. Studējošie norādīja uz iespējamajiem uzlabojumiem un aktualitātēm, kas būtu jāiekļauj studiju programmā, it īpaši sadaļā, kas skar pedagoģisko

praksi. Studējošo sniegtie ieteikumi tika ņemti vērā studiju programmas izstrādē, aktualizējot prakses nozīmīgumu darba vidē balstītu studiju procesā.

DU kvalitātes vadības sistēmas sastāvdaļa ir studējošo aptaujas, ar kā starpniecību DU palielina studējošo ietekmi uz studiju procesa un tā organizēšanas pilnveidi un kvalitātes nodrošināšanu, ko var raksturot kā līdzdarbību studiju kvalitātes uzlabošanā. Absolvējot studiju programmu, studējošajiem nepieciešams aizpildīt studiju programmas noslēguma aptauju, kurā viņi izsaka savu viedokli par studiju programmu kopumā, tās kvalitāti un iegūtajām zināšanām, prasmēm un kompetenci, kas ilgtermiņā būs nepieciešamas profesionālajā darbībā.

Studiju kursu novērtējumu izskata studiju programmas direktors un virziena vadītājs, kuriem ir pieeja šīm aptaujām apkopotā veidā. Nepieciešamības gadījumā tiek veiktas pārrunas ar docētājiem, lai veiktu izmaiņas kursa saturā, organizācijā vai izskatītu iespēju docētāju maiņai. Studējošo viedoklis ir būtisks, pieņemot uz studiju programmas attīstību vērstus lēmumus.

DU ievēro demokrātijas, līdzdalības un līdzatbildības principus studiju procesa organizēšanā un nodrošināšanā, sekmējot ciešu studiju programmu direktoru un studējošo sadarbību studiju procesa uzlabošanai (skat. 8.pielikumu).

Studiju programmas pilnveidē tās izstrādes gaitā aktīvi tika iesaistīti ESF projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" eksperti, darba devēji un sociālie partneri (detalizētāk skat. 1.2. sadaļā).

IV. MĀCĪBSPĒKI

4.1. Mācībspēku atlases kritēriji

Studiju programmas viens no nozīmīgākajiem kvalitātes nodrošināšanas faktoriem ir mācībspēki, kuri ir ne tikai augsti kvalificēti speciālisti attiecīgo zinātņu nozaru, tostarp arī izglītības zinātņu teorētisko nostādņu jautājumos, bet arī praktiķi, kuri līdz šim ir darbojušies kā docētāji, īstenojot DU profesionālā bakalaura studiju programmu "Skolotājs", profesionālā maģistra studiju programmu "Izglītība", profesionālā maģistra studiju programmu "Karjeras konsultants un jaunatnes lietu speciālists", kā arī 1. līmeņa profesionālo studiju programmu "Profesionālās izglītības skolotājs". Mācībspēki, kuri ir strādājuši ar topošajiem skolotājiem, kā arī lektoru statusā īstenojuši skolotāju tālākizglītības un profesionālās pilnveides kursus, sekmīgi spēj sabalansēt teorētiskos un praktiskos jautājumus, akcentējot būtiskāko kompetenci, kas nepieciešama skolotājiem profesionālajā darbībā.

Darba vidē balstītas studijas rada nepieciešamību studiju programmā iesaistīt gan augstākās kvalifikācijas mācībspēkus, kuri seko līdzi jaunākajām aktualitātēm teorētiskajās izstrādēs un starptautiskajos pētījumos izglītības zinātņu nozarē, gan izglītības joms praktiķus, kuri orientējas aktuālajos izglītības norišu jautājumos skolas, novadu, valsts un Eiropas mērogā.

DU mācībspēkiem tiek nodrošināta unikāla iespēja iesaistīties ESF projektā "Daugavpils Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" akadēmiskā personāla kapacitātes stiprināšana stratēģiskās specializācijas jomās" (Nr. 8.2.2.0/18/I/005), stažējoties 200 stundu apjomā izglītības iestādēs, t.sk. Daugavpils 3. vidusskolā, kas ir "Skola2030" pilotskola, kā arī Daugavpils pilsētas Izglītības pārvaldē, tādejādi gūstot pieredzi darba vidē. Stažēšanos laika posmā no 2018. gada līdz 2019. gada oktobrim īstenoja astoņi DU pamatdarbā ievēlēti mācībspēki (M. Kravale-Pauliņa, I. Fjodorova, A. Korniševa, E. Oļehnoviča, S. Zariņa, R. Rinkeviča, L. Jonāne, Dz. Iliško). Lai nodrošinātu kvalitatīvu un inovatīvu studiju programmas īstenošanu, programmā iesaistāmo mācībspēku atlasei tika izmantoti konkrēti kritēriji, nodrošinot, ka studiju kursus vadītu augsti kvalificēti mācībspēki, kuriem ir atzīstama gan zinātniskā, gan metodiskā darba pieredze un kuri būtu atzīti attiecīgās mācību jomas speciālisti, kuriem piemīt inovatīvā kapacitāte un līderības kompetence.

Kā nozīmīgākie mācībspēku atlases kritēriji tika definēti:

1. Mācībspēka kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām;
2. Zinātniskās pētniecības virziens/intereses atbilst studiju programmas/kursa saturam;
3. Atbilstošas valsts valodas un svešvalodu zināšanas.

Studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku radošajā un zinātniskajā biogrāfijā (CV) tika rasts apliecinājums vismaz vienam no zemāk minētajiem papildkritērijiem:

1. Profesionālā pilnveide augstskolu didaktikas /mācību metodikas jomā ;
2. Praktiskā pieredze darbā skolā (vai citā izglītības iestādē) ;
3. Zinātniskā/ praktiskā pieredze skolas pedagogijā, iekļaujošajā izglītībā ;
4. Dalība konferencēs vai pētnieciskajos projektos;
5. Dalība Eiropas Sociālā fonda projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā" (tika uzskatīta par prioritāti);
6. Radošā darbība mākslinieciskās jaunrades jomā.

Studiju programmā iesaistītā akadēmiskā personāla kapacitātes nodrošināšanai ir nepieciešama izteikta virzība uz inovāciju ieviešanu izglītības jomā, teorijas un prakses sasaistes nodrošināšana, atbalsta sniegšana darba vidē īstēnotai skolotāju izglītībai, lai efektīvi veicinātu skolotāja profesionālās kompetences pilnveidi studiju procesā. Informācija par studiju procesā iesaistītajiem mācībspēkiem apkopota 3. un 4. pielikumā.

Ziņas par iesaistāmo mācībspēku atbilstību norādītajiem izvēles kritērijiem apkopotas 4.1.1. tabulā (detalizētāku informāciju skat. 4. un 5. pielikumā).

4.1.1. tabula

2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" īstenošanā iesaistāmo mācībspēku atbilstību norādītajiem izvēles kritērijiem

Nr. p.k.	Docētāja vārds, uzvārds	Zinātniskais grāds, amats	Profesionālā pilnveide ugstskolu didaktikas / mācīb metodikas jomā	Praktiska pieredze darbā skolā	Zinātniskā / praktiskā pieredze skolas pedagoģijā / iekļaujošajā izglītībā	Piedalīšanās konferencēs, pētnieciskos projektos	Dalība projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā"	Radošā darbība mākslinieciskās jaunrades jomā
1.	Maija Burima	Dr. philol., profesore	X		X	X	X	X
2.	Dzintra Iliško	PhD, profesore	X	X	X	X		
3.	Elīna Vasiljeva	Dr. philol., profesore	X	X	X	X	X	X
4.	Ināra Jermačenko	Dr. math., asociētā profesore	X	X	X	X		
5.	Anita Sondore	Dr. math., asociētā profesore	X		X	X		
6.	Evita Badina	Dr. philol., docente	X	X	X	X		X
7.	Jelena Badjanova	Dr. paed., docente	X	X	X	X		
8.	Sergejs Čapulis	Dr. paed., docents	X	X	X	X		
9.	Inna Dvorecka	Dr. philol., docente	X			X	X	X
10.	Elvīra Isajeva	Dr. philol., docente	X	X	X	X	X	
11.	Lolita Jonāne	Dr. paed., docente	X	X	X	X	X	
12.	Svetlana Polkovņikova	Dr. philol., docente	X	X	X	X	X	
13.	Rudīte Rinkeviča	Dr. philol., docente	X	X	X	X	X	X
14.	Ilze Šenberga	Dr. sc. soc., docente	X		X	X	X	
15.	Valentīna Tajerko	Dr. philol., docente	X			X		

Nr. p.k.	Docētāja vārds, uzvārds	Zinātniskais grāds, amats	Profesionālā pilnveide ugstskolu didaktikas / mācību metodikas jomā	Praktiskā pieredze darbā skolā	Zinātniskā / praktiskā pieredze skolas pedagoģijā / iekļaujošajā izglītībā	Piedalīšanās konferencēs, pētnieciskos projektos	Dalība projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā"	Radošā darbība mākslinieciskās jaunrades jomā
16.	Sandra Zariņa	Dr. paed., docente	X	X	X	X	X	
17.	Eridiana Oļehnoviča	Dr. paed., vadošā pētniece	X	X	X	X	X	
18.	Valentīna Baranovska	Mg. philol., lektore	X			X		
19.	Valentīna Beinaroviča	Mg. math., lektore	X	X	X	X		
20.	Aļona Korniševa	Dr. psych., lektore	X	X	X	X		
21.	Irēna Kuņicka	Mg. biol., lektore	X		X	X		
22.	Andris Kupšāns	Mg. hist., lektors	X	X	X	X		
23.	Solveiga Liepa	Mg. philol., lektore	X	X	X	X		
24.	Ilze Meldere	Mg. paed., lektore	X	X	X	X		X
25.	Sergejs Poļanskis	Mg. philol., lektors	X			X		
26.	Inguna Teilāne	Mg. philol., lektore	X		X	X	X	
27.	Andris Vagalis	Mg. sc. comp., lektors	X	X	X	X	X	
28.	Andrejs Zaičenko	Mg. edu., lektors	X	X	X	X		
29.	Ilona Fjodorova	PhD, pētniece	X	X	X	X		
30.	Mārīte Kravale-Pauliņa	Dr. paed., Mg. psych. pētniece	X	X	X	X		
31.	Galina Zavadska	Dr. paed., pētniece	X	X	X	X		X
32.	Jelena Tretjakova	Dr. philol., viesdocente	X			X		
33.	Sandra Dimante	Mg. sab. pārvald., vieslektore	X	X	X	X		X
34.	Signita Gabrāne	Mg. hist., vieslektore	X	X	X	X	X	
35.	Pāvels Pestovs	Mg. izgl. vad., vieslektors	X	X	X	X	X	
36.	Tatjana Baranovska	Mg. biol., viesasistente	X	X	X	X		
37.	Ināra Jāsvina	Mg. paed., viesasistente	X	X	X	X		
38.	Marina Rumjanceva	Mg. philol., viesasistente	X			X		

Kā liecina apkopotie dati, DU mācībspēki mērķtiecīgi un regulāri iesaistās dažādās profesionālās pilnveides aktivitātēs augstskolu didaktikas, mācību metodikas, kā arī viņu zinātniskajām interesēm atbilstošajās jomās gan DU un citās Latvijas augstskolās, gan arī ārzemju augstskolās. Mācībspēkiem (S. Gabrāne, A. Zaičenko, L. Jonāne u.c.) līdztekus akadēmiskajam darbam augstskolā ir aktīva praktiskā pieredze strādājot vispārizglītojošajās skolās, kas nodrošina dziļu izpratni par skolotāja darba specifiku, tādējādi studiju procesā nodrošinot tiešu teorijas un prakses vienotību, pedagoģiskajā praksē aktuālu mācību un audzināšanas darba jautājumu aktualizēšanu studējošajiem studiju procesā.

Piesaistītie mācībspēki ir metodisko apvienību vadītāji, kuri piedalās valsts līmeņa olimpiāžu skolēnu darbu, kā arī centralizēto eksāmenu rezultātu vērtēšanā (S. Gabrāne sociālajās zinībās un vēsturē, T. Baranovska bioloģijā, ķīmijā un dabaszinībās). Virknes mācībspēku devums izglītības jomā ir atzīmēts ar īpašām godalgām un apbalvojumiem (S. Dimante ir apbalvota ar Daugavpils pilsētas domes Sudraba goda zīmi, I. Jasvina ieguvusi Daugavpils pilsētas izglītības pārvaldes pedagoģiskas meistarības balvu un VISC atzinību, A. Zaičenko ir konkursa „Swedbank jaunais skolotājs 2016” laureāts).

Praktiski visi programmā iesaistītie mācībspēki līdz šim ir piedalījušies dažādu skolotāju izglītības programmu īstenošanā, uzkrājot bagātīgu pieredzi dažādu izglītības zinātņu nozares studiju kursu, mācību jomu priekšmetu metodikas izstrādē un docēšanā, pedagoģiskās prakses vadīšanā, ko apliecina gan daudzskaitlīgās docētāju starptautiskās publikācijas, kas ir indeksētas *Scopus* un *Web of Science* datu bāzēs, gan metodiskās publikācijas, monogrāfijas un mācību grāmatas skolas pedagoģijas jomā (skat 5. pielikumu).

Latvijas izglītības politikas pamatnostādņu īstenošanā nozīmīgs virziens ir ilgtspējīgas izglītības, holistiskas pieejas akcentēšana, kam skolotāju izglītības jomā veltāma īpaša uzmanība. Daļai no programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem ir ilggadīga pieredze ilgtspējīgas izglītības mērķu, ilgtspējīgas attīstības stratēģijas praktiskā īstenošanā skolotāju izglītībā, līdzdarbojoties UNESCO /UNITWIN projektos (Dz. Iliško, I. Fjodorova, E. Oļehnoviča, J. Badjanova, M. Kravale-Pauliņa).

Īpaši nozīmīga jaunā izglītības satura ieviešanai pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības pakāpē ir to programmas mācībspēku pieredze, kuri kopš 2016. gada nogales gan kā eksperti mācību satura izstrādei mācību līdzekļiem, gan kā ekspertu grupu vadītāji ir piedalījušies un/vai turpina piedalīties DU administrētā Eiropas Sociālā fonda projekta “Kompetenču pieeja mācību saturā” (Nr. 8.3.1.1/16/I/002) 2.3.-2.5., 5.2. un 6.3. apakšdarbību īstenošanā (M. Burima, E. Vasiljeva, I. Dvorceka, E. Isajeva, L. Jonāne, S. Polkovņikova, I. Teilāne, R. Rinkeviča, I. Šenberga, E. Oļehnoviča, S. Zariņa, S. Gabrāne, A. Vagalis, P. Pestovs). DU mācībspēku projektā gūtā pieredze, izstrādājot mācību saturu mācību līdzekļiem valodu jomā, kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā jomā (literatūrā), sociālajā un pilsoniskajā jomā, ir būtisks pienesums studiju programmas kvalitatīvai īstenošanai.

Kopš 2019. gada 1. oktobra DU mācībspēki uzsāka īstenot arī Erasmus+ projektu "Innovation and transformation in education" (Nr. 2019-1-TR01-KA201-076605), iesaistoties izglītības jomas speciālistu sadarbības tīklojumā ar mācībspēkiem no Polijas, Itālijas un Turcijas.

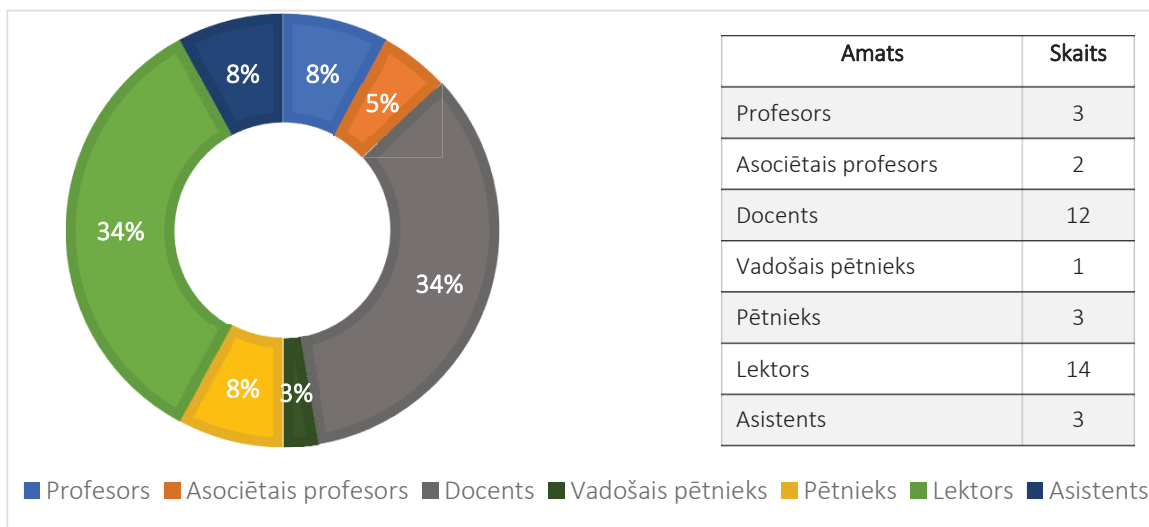
4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Studiju programmā iesaistāmā akadēmiskā personāla sastāvs atbilst *Augstskolu likumā* un Ministru kabineta noteikumos Nr. 512 „*Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu*” noteiktajām prasībām. Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Skolotājs” īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst *Augstskolu likuma* prasībām. Trīsdesmit astoņiem mācībspēkiem, kuri iesaistīti programmas īstenošanā ir zinātniskais un akadēmiskais grāds, kā arī vairāk nekā piecu gadu praktiskais darba stāžs atbilstošajā mācību jomā/priekšmetā, ko nosaka Augstskolu likuma 39. pants³⁸.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija ir atbilstoša studiju programmas rezultātu sasniegšanai, kā arī DU mērķu un uzdevumu realizēšanai. Mācībspēki ir augsta līmeņa profesionāli attiecīgajā zinātnes nozarē un atbilstošajā mācību jomā, kuri ir apliecinājuši savu kompetenci atbilstošās nozares gan fundamentālajā, gan lietišķajā pētniecībā, kā arī piedalījušies starptautiskos projektos un izstrādājuši mācību līdzekļus un mācību materiālus, t.sk. MOODLE e-vides izmantošanai studiju procesā.

Programmas mērķa sasniegšanai piesaistītais akadēmiskais personāls un darba devēju pārstāvji ir augsti kvalificēti un spēs studējošajiem sniegt nepieciešamās zināšanas, prasmes un kompetenci, lai sekmīgi absolvētu programmu un veiksmīgi iekļautos darba tirgū. Mācībspēku profesionālās pilnveides kapacitāte apliecina spēju mācīties mūža garumā, tādējādi ar savu personīgo pieredzi un piemēru motivējot studējošos uzņemties līdera un pārmaiņu aģenta lomu, rodot risinājumus izglītības procesa izaicinājumiem.

Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku uzskaitījumu, zinātnisko grādu un / vai profesionālo kvalifikāciju, amatu, īstenotos studiju kursus skat. 3. pielikumā, savukārt mācībspēku akadēmisko amatu sadalījumu skat. 4.3.1. att.

4.3.1. att. 2. līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Skolotājs” docētāji

³⁸ Augstskolu likums, 39. pants. <https://likumi.lv/ta/id/37967#p39>

Otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" īstenošanā ir iesaistīti vairāku DU fakultāšu un zinātnisko institūtu darbinieki: 3 profesori, 2 asociētie profesori, 12 docenti, 1 vadošais pētnieks, 3 pētnieki, 14 lektori un 3 asistenti, kopā paredzēts iesaistīt 38 mācībspēkus, no tiem 17 docētājiem ir zinātņu doktora grāds dažādās zinātņu nozarēs, 27 docētājiem ir praktiskā darba pieredze darbā skolā, 32 docētājiem ir praktiskā pieredze skolas pedagogijā un/vai iekļaujošas izglītības īstenošanā, 14 mācībspēki ir tikuši kontraktēti kā eksperti vai ekspertu grupu vadītāji ESF projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā".

Piesaistot 7 profesionālus mācībspēkus kā docētājus viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu statusā otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas "Skolotājs" īstenošanas gaitā, tiks sekmīgi nodrošināta iespēja studējošajiem pilnveidot viņu profesionālo kompetenci atbilstošajā mācību jomā, kopīgi darbojoties ar praktizējošiem jomas profesionāļiem, kuri tiks iesaistīti arī darba vidē balstītu studiju procesa īstenošanā.

4.3. Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana

Studiju programmā iesaistītie docētāji pilnveido savu kvalifikāciju, gan piedaloties starptautiskās konferencēs, semināros, organizējot vasaras skolas, kā arī publicējot savus pētījumus *Scopus* un *Web of Science* datu bāzēs iekļautajos žurnālos un konferenču rakstu krājumos. Akadēmisko un profesionālo kompetenču pilnveidošana notiek iesaistoties fundamentālajos un lietišķajos pētnieciskajos projektos, publicējot pētījumu rezultātus un iepazīstinot ar tiem zinātnisko sabiedrību starptautiskajās konferencēs. Studiju programmas īstenošanā iesaistītā personāla kvalifikācijas paaugstināšana saistās arī ar pieredzes gūšanu dažāda līmeņa konferenču organizēšanā, zinātnisko darbu izstrādes un aizstāvēšanas procesu veicināšanu un docētāju akadēmisko mobilitāti, iesaistoties docētāju akadēmiskajā mobilitātē, paaugstinot savu kvalifikāciju starptautiskajās programmās (ERASMUS+, NORDPLUS) ārvalstu universitātēs un zinātniskajās institūcijās, apgūstot inovatīvas docēšanas metodes un pielietojot tās akadēmiskajā darbā. Balstoties uz augsto kompetenci izglītības zinātņu jomā, docētāji nodrošina atbalstu pedagogu tālākizglītībā un profesionālajā pilnveidē, viņu metodiskās izstrādes kalpo par resursiem skolu pedagogiem.

DU apzinās akadēmiskā personāla un izglītības zinātņu pētniecības kapacitātes pilnveides nozīmi studiju programmas īstenošanas procesā, nodrošinot cilvēkresursu attīstību ESF projekta SAM 8.2.2. "Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās" ietvaros, piedāvājot akadēmiskajam personālam profesionālās kompetences pilnveidei iespēju stažēties izglītības iestādēs, pilnveidojot profesionālās un komunikatīvās angļu bilingvālās un daudzvalodu pieejas izmantošanas prasmes darbam daudzvalodu vidē, attīstot līderības prasmes un sadarbības kompetenci ar industriju, veicinot integrētās pieejas pielietojšanas prasmes starpnozaru un transdisciplināra studiju procesa īstenošanai, kā arī e-studiju materiālu izstrādes un virtuālās studiju platformas izmantošanas prasmes.